НАЦРТ ПЛАНА

2022 - 2030.

План развоја општине Бачка Паланка

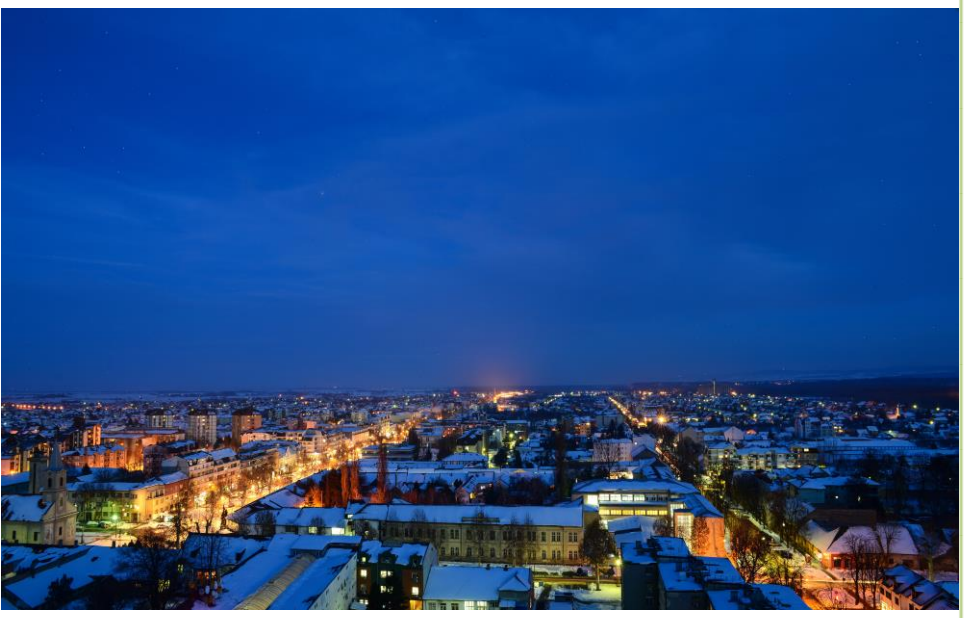

Општина Бачка Паланка

Децембар, 2021.

Садржај:

Реч председника општине Бачка Паланка 3
1. Контекст и процес израде 5
1.1. Контекст 5
1.2. Процес израде 5
2. Преглед и оцена постојећег стања 7
3. Визија општине Бачка Паланка 23
4. Приоритетни циљеви општине Бачка Паланка 24
5. Институционални оквир за спровођење Плана развоја општине Бачка Паланка 55

Реч председника општине Бачка Паланка

Поштовани грађани,

План развоја Општине Бачка Паланка 2022-2030. године дефинише план за дугорочно одржив развој и све приоритете једног друштва окупља у овом документу. Основна идеја развоја општине Бачка Паланка за наредни период јесте унапређење квалитета живота грађана и унапређења јавне инфраструктуре уз инвестициона улагања, унапређење животне средине и развој индустријских зона.

Циљ израде Плана развоја је дефинисање визије одрживог развоја општине Бачка Паланка, одређивање потенцијалних предности и развојних праваца општине Бачка Паланка и одговарајућих мера заснованих на унапређењу свеобухватног квалитета живота грађана, подстицању убрзаног економског развоја, планском и рационалном коришћењу природних ресурса и простора, уз очување природног и културног наслеђа, обезбеђење социјалног напретка и смањење сиромаштва, пружање квалитетног образовања, здравствене заштите, социјалне и територијалне кохезије у сигурном друштву, поштујући различитости и пружајући основна права, укључујући право и једнаке могућности за све.

Дефинишући стратешке циљеве и приоритете по областима, Општина је узела у обзир све потребе локалне самоуправе, чиниоца друштва и грађана. Овим документом се уводе нове развојне теме које одговарају на савремене потребе Општине, док се истовремено настављају и реализују велики пројекти утврђени стратешким плановима. Транспарентни и партиципативни процеси у обликовању будућности Бачке Паланке афирмишу Општинску управу као савремену, отворену и одговорну према грађанима.

Максимално улагање у инфраструктуру и привреду, заштита животне средине и охрабривање здравих животних навика јесу трајна опредељења општине Бачка Паланка.

Планом развоја, потврђујемо и настављамо да градимо Општину по мери грађана и градимо нову будућност за све нас.

У обликовању будућности наше Општине неопходно је учешће свих актера развоја, управе, институција, приватног сектора и грађана. Стога позивам све којих се описани процеси тичу да дају свој допринос у бољој будућности Оопштине Бачка Паланка.

У намери да скромна средства којима располажемо искористимо на најбољи могући начин, ослањајући се на несебичну подршку државе и свих њених релевантних институција, очекујемо да ћемо заједничким снагама и предвиђеним корацима успети да остваримо планирано.

Бранислав Шушница,

Председник општине Бачка Паланка

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

РС	Република Србија
АПВ	Аутономна Покрајина Војводина
ЕУ	Европска Унија
АПР	Агенција за привредне регистре
ИЕП	Институт за економику пољопривреде
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
ЦОР	Циљеви одрживог развоја
ГИС	Географски информациони систем
ИТ	Информационе технологије
РОБ	Родно одговорно буџетирање
ИОП	Индивидуални образовни план
КЗМ	Канцеларија за младе
ЛАПЕЕ	Локални акциони план за енергетску ефикасност
МРЕ	Министарство рударства и енергетике
SWOT	Акроним енглеских речи: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats / превод: Снаге, Слабости, Шансе, Претње
ИПАРД	Инструмент претприступне помоћи за рурални развој (енгл. Instrument for Pre-Accession in Rural Development)
ППП	Предшколски припремни програм
ПУ	Предшколска установа
ПВО	Предшколско васпитање и образовање
ИДР	Индекс друштвеног развоја
НВО	Невладине организације
КПЗ	Коришћено пољопривредно земљиште
ЈКП	Јавно комунално предузеће
ЈП	Јавно предузеће
ЈПП	Јавно приватно партнерство
ППГ	Породично пољопривредно газдинство
РПГ	Регистар пољопривреднх газдинства
ПГ	Пољопривредно газдинство
ПСС	Пољопривредне стручне службе
МСП	Мала и средња предузећа
КО	Катастарска општина
ЛЕР	Локално-економски развој
ЛАП	Локални акциони план
ПИЦ	Пословни и иновативни центар
УЉР	Управљање људским ресурсима
ОЦД	Организације цивилног друштва
ПП	Просторни план
ПГР	План генералне регулације
ПДР	План детаљне регулације
ЗЖС	Заштита животне средине
ОИЕ	Обновљиви извори енергије
ПТД	Пројектно-техничка документација

1. Контекст и процес израде

1.1. Контекст

План развоја локалне самоуправе је у складу са Законом о планском систему, плански документ најширег обухвата и највишег значаја за јединице локалне самоуправе (ЈЛС).

План развоја ЈЛС је дугорочни документ развојног планирања који за период од најмање седам година усваја Скупштина ЈЛС, а на предлог надлежног извршног органа ЈЛС. План развоја ЈЛС, према Закону, садржи преглед и анализу постојећег стања, визију односно жељено стање, приоритетне циљеве развоја који се желе постићи, као и преглед и кратак опис одговарајућих мера, које се даље разрађују документима јавних политика и средњорочним планом ЈЛС.

Предложене мере се детаљније разрађују средњорочним планом јединице локалне самоуправе и документима јавне политике, док је ЈЛС обавезна да годишњи извештај о спровођењу плана развоја ЈЛС припрема у поступку прописаном за израду извештаја о спровођењу средњорочног плана. Истеком сваке треће календарске године од доношења, општинско веће ЈЛС утврђује предлог извештаја о учинцима спровођења плана развоја, који подноси на усвајање скупштини јединице локалне самоуправе, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока.

Приликом израде плана ЈЛС је дужна да води рачуна о његовој усклађености и са планским документима донетим на републичком нивоу, водећи рачуна о изворним надлежностима ЈЛС у домену планирања, прописаних Уставом и законом. Урбани развој директно је повезан са одрживим економским растом и развојем, рационалним коришћењем земљишта, демографским променама и становањем, саобраћајем и техничком инфраструктуром, животном средином, културним наслеђем и свим осталим областима које су у надлежности ЈЛС. Стога је посебно важна усклађеност развојног плана ЈЛС са Просторним планом ЈЛС .

Израда Плана развоја општине Бачка Паланка у циљу спровођења циљева одрживог развоја у Републици Србији финансира се средствима Аутономне покрајине Војводине (АПВ), Покрајинског секретаријата за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, а спроводи се посредством Регионалне развојне агенције Бачка, уз стручну подршку и консултантску помоћ Института за економку пољопривреде из Београда.

План развоја Општине Бачка Паланка за период 2022-2030. године је израђен у складу са новим *Законом о планском систему.* Искуства стечена током његове израде послужиће за додатну разраду и прилагођавање приступа који ће бити предмет примене у осталим локалним самоуправама у периоду након 2021. године.

1.2. Процес израде

Процес израде Плана развоја спроведен је кроз следеће главне фазе:

1. Припремна фаза и организација процеса;
2. Преглед и оцена постојећег стања;
3. Дефинисање визије, односно жељеног стања;
4. Дефинисање приоритетних циљева;
5. Дефинисање мера;
6. Успостављање институционалног оквира за спровођење Плана развоја ЈЛС;

7. Усвајање плана развоја ЈЛС.

Током **припремне фазе** донета је одлука о приступању изради документа, донесен је план активности на изради плана и именован је тим да технички води целокупан процес израде плана. Затим је урађена анализа заинтересованих страна - идентификовани су најважнији актери и анализиран је њихов утицај и значај, као и подручја за који се план израђује. На основу анализе заинтересованих страна, успостављен је *координациони тим* и утврђени чланови радних група, који су укључени у различитим фазама израде документа.

Утврђене су три тематске радне групе на бази тзв. „стубова одрживог развоја". *Прва радна група* је покривала питања из области као што су заштита животне средине, урбанизам и просторно планирање, саобраћај и енергетика. *Друга група* је покривала питања из области економског развоја, пољопривреде и тржишта рада, док је *трећа група* покривала остале области, као што су образовање, култура, спорт, омладинска политика, социјална заштита и здравство.

Преглед и оцена постојећег стања је први практичан корак у процесу и подразумевао је прикупљање и обраду података из примарних и секундарних извора. У оквиру овог корака, комбинацијом примарних (коришћењем упитника) и секундарних (прикупљањем података из званичне статистике) извора прикупљања података, урађене су следеће анализе: 1) Анализа економског развоја; 2) Социо-економска анализа пољопривреде; 3) Анализа сектора заштите животне средине, сектора енергетике, сектора саобраћаја и комуникација, сектора урбанизма, просторног планирања и грађевинарства; 4) Анализа области друштвеног развоја; 5) Анализа капацитета општине за финансирање приоритетних праваца развоја. Такође, направљена је веза са ***Циљевима одрживог развоја*** (*Агенда 2030*), односно урађена је локализација циљева и индикатора циљева одрживог развоја[1].

[1] *Агенда 2030.* је усвојена на самиту Уједињених нација одржаном 2015. године и представља јединствену стратегију која подразумева мобилизацију ресурса свих држава како би били остварени циљеви до 2030. *Агенду* чини 17 циљева, и у оквиру њих 169 подциљева мерених уз помоћ 231

Анализа постојећег стања завршена је израдом тзв. SWOT матрице, која је развијена на радионици на којој су учествовали чланови радних група за израду Плана развоја.

Након завршетка овог процеса кренуло се у следеће кораке, као што је дефинисање визије, приоритетних циљева и мера, и то како кроз радионице, тако и кроз консултације са тематским групама. Одржана су два круга консултација са тематским радним групама и завршне консултације са координационим тимом.

Визија која представља изјаву о жељеном стању у будућности, добијена је процесом консултација на састанцима тематских група. Она је дефинисана тако да с једне стране буде концизна, инспиративна и амбициозна, али и достижна и корисна за следећи корак - дефинисање приоритених циљева развоја.

Приоритетни циљеви су пројекције жељеног стања које доприносе остварењу визије, а постижу се спровођењем мера, односно групе мера, при чему се свака мера, односно група мера обавезно везује за конкретан посебан циљ. Приоритетни циљеви су утврђени тако да буду специфични, мерљиви, достижни, реални и временски одређени, а на нивоу сваког циља дефинисани су показатељи исхода.

Мере представљају активности чије се предузимање планира ради остварења приоритетних циљева, односно достизања постављене визије. Оне могу бити различите по својој врсти и начину деловања, а за остварење постављеног циља потребна је реализација једне или више мера, које могу бити међусобно условљене. У кратком опису мера одређен је очекивани временски рок за остваривања мера (кратки - у прве две године спровођења плана, средњи - од треће до пете године, и дуги – од шесте до осме године спровођења) као и одговорна страна за спровођење мера. Такође, утврђени су и очекивани извори за финаснирања мера, а где је то било могуће и смислено је дата процена коштања сваке од мера.

Дефинисање оквира за праћење, евалуацију и извештавање са структуром одговорности је био завршни корак у изради документа и састоји се у дефинисању активности и одређивању одговорности за спровођење Плана развоја. Оно укључује процесе праћења спровођења, извештавање о процесу спровођења и оцену спровођења Плана развоја.

На крају, последњу фазу представља фаза **усвајања Плана**, где тако дефинисан План развоја након завршних консултација усваја Веће ЈЛС које га подноси на јавну расправу, након чијег споводђења тај предлог се подноси на **усвајање Скупштини Општине**.

2. Преглед и оцена постојећег стања

Социо-економска анлиза општине Бачка Паланка - извод[2]

Уводни подаци

Општина Бачка Паланка је смештена у Јужнобачком управном округу у АП Војводини на северозападу Републике Србије. Простор општине покрива површину од

показатеља којима се дају смернице свим државама које је потребно да их усвоје и прилагоде сосптвеним приоритетима. Циљеви одрживог развоја се спроводе не само на националном, већ и на регионалном и локалном ниву, а прилагођавање глобалних циљева нижим нивоима планирања посматра се као ”локализација циљева одрживог развоја”. Локализација се односи на то да локалне власти у процесу планирања подржавају циљеве одрживог развоја акцијама одоздо према горе и да заједно са представницима цивилног и приватног сектора локализују глобалне циљеве и стављају их у локални контекст, односно интегришу их у планове развоја свој локалне заједнице.

[2] Комплетна социо-економска анализа налази се у прилогу

579 км^2 што је сврстава у групу већих општина у АП Војдовини[3]. Заузима координате 45° 15′ 01″ северне географске ширине и 19° 23′ 19″ источне географске дужине.

Слике 1-2. Положај и насеља општине Бачка Паланка

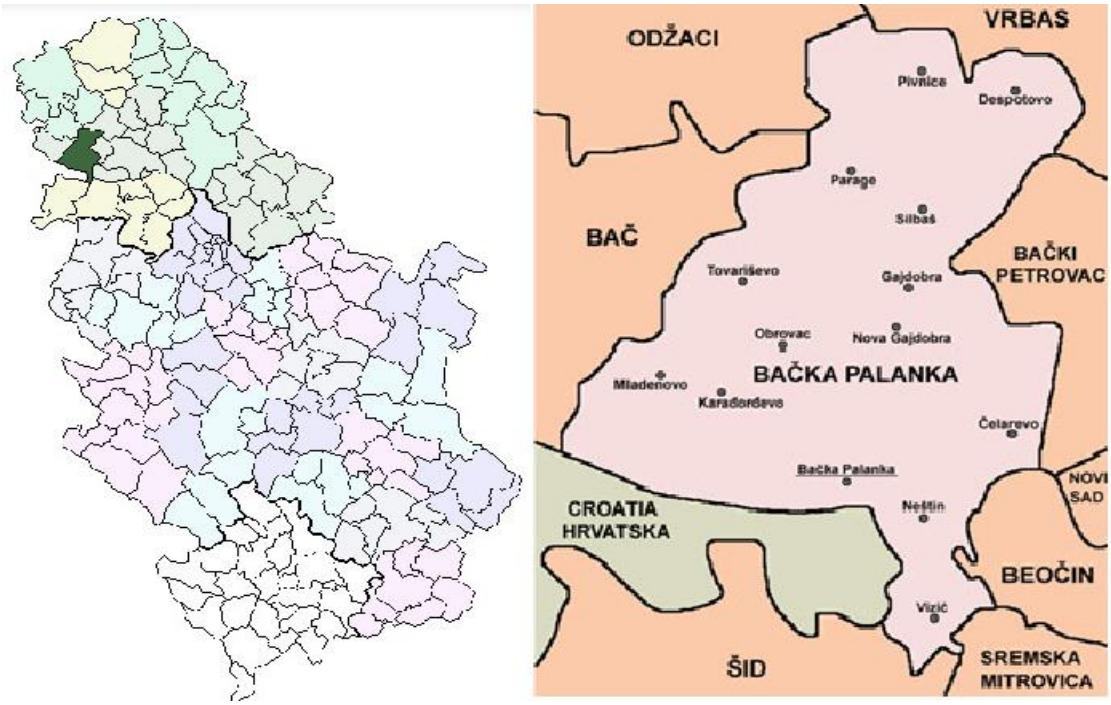

Извор: https://backapalanka.rs/polozaj-i-stanovnistvo/

Општину чине насеља: Бачка Паланка, Челарево, Гајдобра, Нова Гајдобра, Пивнице, Деспотово, Силбаш, Параге, Обровац, Товаришево, Младеново и Карађорђево, односно у Срему су насеља Нештин и Визић (Слике 1-2.).

На западу се Општина граничи са Републиком Хрватском, са којом је спаја мост „25 мај". Бачка Паланка има повољан друмски саобраћајни положај, јер преко њене територије води неколико путева од значаја како за АП Војводину, тако и за Републику Србију.

Река Дунав пресеца општину на Бачки и Сремски део Општине. Поред леве обале Дунава налази се широка ритска површина која је утицала да на том простору нема изграђених насеља. Периферни и јужни делови насељеног места Бачка Паланка су удаљени од реке око 500 м. Само је насеље Нештин лоцирано непосредно уз десну обалу Дунава. Клима је умерено-континентална, погодна и повољна за живот и рад.

Историја - Прва насеља се подижу у 11. веку и од тада ту живе Срби и Угари. Назив Паланка се спомиње први пут 1593. године. Привреда се почиње развијати од 18. века.

У најзначајније споменике културе убрајају се барокни дворац и барокни парк породице Дунђерски из 19. века, затим воденица и „Сремска кућа" у насељеном месту Нештин. Од сакралних споменика најзначајнији су иконостаси Српске православне цркве у Бачкој Паланци из 1773. године, као и у насељеном месту Деспотову, Силбашу и Нештину.

Демографија

Резултати пописа из 2011. године, указују на присуство и повећање интензитета неповољних демографских појава и процеса са којима се већ деценијама суочава Србија.

[3] Подаци Општинске управе Бачка Паланка, октобар 2021. године.

Приметно је смањење укупног броја становника, природна депопулација, миграциони процеси и демографско старење које детерминише прилично ограничавајући популациони оквир формирања радног контингента, а самим тим и активног становништва (смањен број становника са 55.528 у 2011. на 51.735 становника у 2019. години). Број становника у општини Бачка Паланка се, у периоду 2011-2019. година, смањио за 6,83 % (Графикон 1.).

Графикон 1. Број становника у општини Бачка Паланка, у периоду 2012-2019. година

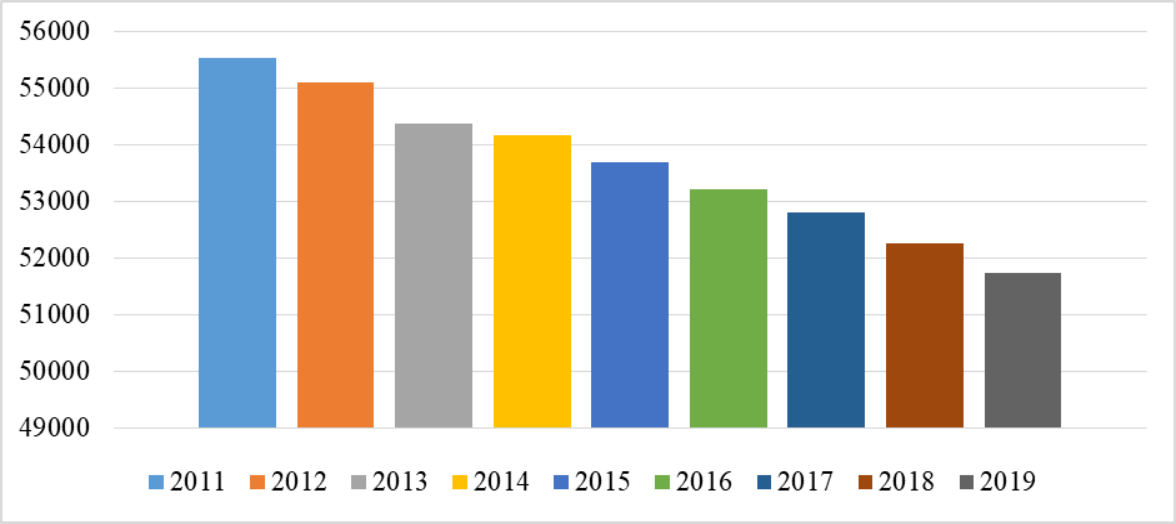

Извор: РЗС (2020) Општине у Србији.

Према попису из 2011. године, подаци о старосној структури становништва показују да је: 13.791 становника (24,82%) популација преко 60 година, деце и омладине до 19 година има 10.986, што чини (19,78%) укупне општинске популације. Пад укупног броја становника, ниска стопа наталитета и фертилитета, негативан природни прираштај - 9 (виши од војвођанског просека - 4,7), као и висок индекс старења су карактеристике општинске популације (Табела 1.).

Табела 1. Основни демографски подаци, упоредни приказ (2019. година)

Опис	Бачка Паланка	Јужнобачка област	Република Србија
Број становника	51.735	618.829	6.945.235
Просечан број чланова домаћинства	2,87	2,7	2,9
Стопа природног прираштаја	-9,0	-2,0	-5,3
Очекивано трајање живота живо рођених	75	75	74
Просечна старост	44	44,5	44,7
Индекс старења	152	138,57	144,05
Проценат деце старости 0-14	14,01	15,54	14,54
Проценат становништва радног узраста	64,48	65,91	65,02
Проценат 65 + у укупном становништву	21,51	18	21

Извор: (РЗС) 2020, Девинфо.

У 14 насеља, укупан број становника броји 51.735 лица у 2020. години, са густином од 87 становника/км^2. Стопа природног прираштаја износи -9 (стопа умрлих 17, стопа живорођених 9). Просечна старост становништва је 44 године, са индексом старења 152. Просечан број чланова домаћинства је 2,87.

Према старосној структури, удео деце од 0 до 17 година чини 17% становништва на територији општине Бачка Паланка (према подацима из 2020. године).

Становништво које има више од 65 година налази се на другом месту по уделу у старосним групама и присутно је на територији општине са 22%.

Најдоминантнија старосна група у Бачкој Паланци је група становника од 18-64 године. Она чини 61% укупног пунолетниг становништва (Слика 3.).

Слика 3. Становништво према старосним групама, у 2020. години

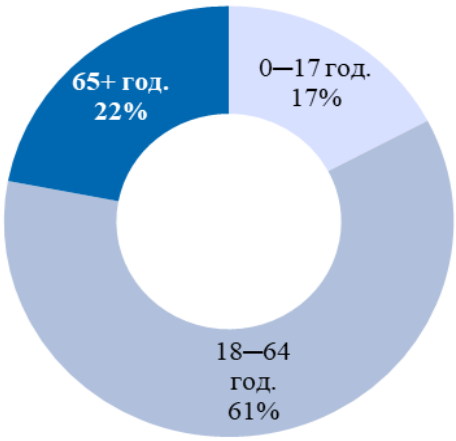

Извор: Витална статистика, 2020.

Организациона структура општине

У Општинској управи је запослено 135 радника (123 у сталном радном односу, на неодређено). Основне организационе јединице су: Одељење за општу управу и заједничке послове; Одељење за финансије и буџет; Одељење за друштвене делатности; Одељење за утврђивање и наплату јавних прихода; Одељењу за скупштинске и извршне послове; Одељење за привреду; Одељење за урбанизам и грађевинарство.

Посебне организационе јединице су: Кабинет Председника општине и Општинско правобранилаштво.

Поред сталних радних тела који су у складу са Пословником Скупштине општине Бачка Паланка („Службени лист Општине Бачка Паланка“, број 9/2019), образовани као одбори и има их укупно 10 (Одбор за административно-мандатна питања, Одбор за избор и именовања, Одбор за прописе и управу, Одбор за локални економски развој, привреду и финансије, Одбор за друштвене делатности, Одбор за урбанизам, грађевинарство и стамбено-комуналне делатности, Одбор за заштиту и унапређење животне средине, Одбор за представке и притужбе, Одбор за награде и признања, као и Одбор за утврђивање предлога назива улица, тргова, заселака и делова насељених места), Скупштина општине је дефинисала и посебна радна тела. Посебна радна тела су: Савет за младе, Савет за родну равноправноправност, Савет за међунационалне односе, Савет за запошљавање и Општински штаб за ванредне ситуације. Поред сталних и посебних радних тела, Скупштина општине има и повремена радна тела која се оснивају ради разматрања одређених питања, односно за обављање одређеног задатка из надлежности Скупштине, која не спадају у делокруг сталних радних тела, а дужни су да подносе извештаје Скупштини општине.

Општина Бачка Паланка је оснивач следећих јавних институција и установа: ПУ „Младост” Бачка Паланка, Народна библиотека „Вељко Петровић” Бачка Паланка, Установа за спорт и рекреацију „Тиквара” Бачка Паланка, Установа Културни центар Бачка Паланка,

Туристичка организација општине Бачка Паланка, Центар за социјални рад Бачка Паланка, ЈКП „Комуналпројект" Бачка Паланка и ЈП „Стандард" Бачка Паланка.

Степен развијености и привредне делатности

Општина Бачка Паланка се налази у Аутономној покрајини Војводини (АПВ) и припада Јужнобачком управном округу. Општина обухвата 14 насељених места: Бачка Паланка, Челарево, Гајдобра, Нова Гајдобра, Пивнице, Деспотово, Силбаш, Параге, Обровац, Товаришево, Младеново и Карађорђево, односно Нештин и Визић.

Простире се на површини од 579 км², што је сврстава у групу већих општина у Војводини. Од наведене површине пољопривредну површину чини 47.342 ха, а шумску 2.801 ха. Центар општине је насељено место Бачка Паланка. Општина је по степену развијености сврстана у I групу, што значи да је изнад републичког просека. Општина спада у десет најразвијенијих општина у АП Војводини.

У Општини је изразито заступљена пољопривредна производња. Најзаступљенија је ратарска производња, и то углавном са ратарским производима, а егзистира мање учешће сточарске и повртарске производње. Општина Бачка Паланка има успешну и дугу традицију индустријализације. У општинској индустрији привређује неколико великих гиганата, затим мала и средња предузећа, и то у области: производње сокова, слада, пивара, кланица, подова, електроинсталационе опреме, итд.

Захваљујући природном положају територија општине располаже изузетним туристичким потенцијалом. Специфичан географски положај општине ово место чини потенцијалним средиштем туризма укључујући и транзитни туризам.

Природни ресурси

Општина Бачка Паланка обухвата 14 насеља од којих су два, Нештин и Визић, у Срему на десној обали Дунава. По својој површини од 580 км^2 и по броју становника 55.000 спада у веће општине у Војводини.

По питању рељефа подручје Општине простире се на скоро свим морфолошким јединицама. На равничарском, бачком делу могу се издвојити две морфолошке целине. Вишу целину, која је уједно и пространија, чини лесна тераса, а нижу чини алувијална раван Дунава. У оквиру алувијалне равни реке Дунав се издваја виша степеница, алувијална тераса и нижа плавна раван. Клима је умерено-континентална са јасно израженим годишњим добима. Најзаступљенији тип земљишта је *хумофливисол*. Распрострањен је на површини од 31.559,08 ха што чини 53,73% територије Општине. Иза њега по распрострањености се налази *чернозем*. Заузима површину од 14.048,14 ха што чини 23,92% територије Општине.

Богатство у водама општине Бачка Паланка чине површинске и подземне воде. Насеље Бачка Паланка поред реке Дунав у непосредној близини има речице Мостонгу и Јегричку, језеро Тиквару, језеро Багер, јамуре, баре и мочваре. Подземне воде имају велики значај, било да се ради о првој, фреатској издани која је од великог значаја за примену у пољопривреди, или о дубљој, артешкој издани, чије се воде користе за потребе водоснабдевања.

Изузетно повољан природно-географски положај, природне вредности, културна добра и разне манифестације чине ову општину веома привлачном за посетиоце.

Најзначајнији природни ресурси су:

- Река Дунав са својим рукавцима и каналима,

- Природно језеро Тиквара као најатрактивније језеро општине, а уједно и парк природе III категорије заштите, и
- Вештачко језеро Багер.

Од природних добара општине треба поменути:

- Специјални резерват природе „Карађорђево" II категорије заштите са ергелом, Музејом коњарства и хиподромом,
- Специјални резерват природе „Багремара" I и II категорије заштите, и
- Споменик природе „Парк челаревског дворца".

Као алтернативни облици енергије расположиви су биомаса, биогас, геотермална енергија, сунчева енергија и енергија ветра.

Животна средина и комунална инфраструктура

Подручје општине Бачка Паланка спада у подручја угрожене животне средине, са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

На водоводну мрежу прикључено је 19.312 домаћинстава, што чини 99,95% од укупног броја домаћинстава на подручју Општине. Квалитет пијаће воде на подручју општине Бачка Паланка је задовољавајући само у насељу Бачка Паланка и у насељу Нештин и то аспекта физичко-хемијске исправности. Међутим, у погледу њене микробиолошке исправности постоје извесна одступања, као последица секундарних загађења на местима узорковања.

На канализациону мрежу прикључено је 12.854 домаћинстава, што чини 66,54% од укупног броја домаћинстава на подручју Општине. Системи су гравитациони или под притиском, а реципијент је река Дунав или каналска мрежа система Д-Т-Д.

Од укупно испуштених отпадних вода на подручјима са изграђеном канализацијом, највећи део, односно 88,9%, одлази у системе за одвођење отпадних вода, а знатно мањи део, 11,1%, у септичке јаме. Отпадне канализационе воде се махом без пречишћавања испуштају у реку Дунав.

Проблем управљања чврстим комуналним отпадом на подручју Општине је изражен. Сва домаћинства у свим насељима Општине обухваћена су организованим сакупљањем отпада, међутим, отпад се непрописно одлаже. Главна депонија величине око 3 ха, лоцирана је у близини реке Дунав, несанитарна је и представља опасност по животну средину. Осим главне депоније, постоји више дивљих депонија/сметлишта, које се спонтано стварају у насељима Општине. Примарна сепарација отпада не постоји (осим ПЕТ амбалаже), као ни накнадна рециклажа отпада.

Инфраструктура

Мрежу друмских саобраћајница на територији општине чине државни путни правци I и II реда, као и општински категорисани и некатегорисани путеви. Присутни су државни путеви I Б реда: бр. 12 (Суботица - Сомбор - Оџаци – Бачка Паланка – Нови Сад - Зрењанин - Житиште - Нова Црња - Румунија) и бр. 19 (веза са државним путем бр. 12 – Нештин – Ердевик – Кузмин – БиХ), као и државни путеви II А реда: бр. 108 (Бачка Топола – Кула – Деспотово – Силбаш – Бачка Паланка – Хрватска), бр. 111 (Оџаци – Ратково – Силбаш – Бачки Петровац – Руменка – Нови Сад), бр. 112 (Бачко Ново Село – Бач – Ратково – Деспотово – Сириг – Темерин - Жабаљ) и бр. 119 (Хрватска – Беочин – Сремска Каменица), односно II Б реда: бр. 306 (Гајдобра - Челарево). Генерално, стање путне мреже се може оценити задовољавајућим. Једна од етапа међународне Еуро Вело 6 бициклистичке руте пролази и кроз насеље Бачка Паланка, и наставља даље ка Новом Саду. Јавни аутобуски

превоз са четири организоване линије и довољним бројем дневних полазака, добро повезује центар са свим насељеним местима Општине.

На територији општине физички постоје два пружна коридора, и то део регионалног пружног правца Нови Сад – Гајдобра – Оџаци – Сомбор, као пружни правац у функцији превоза људи и робе, и пружни правац Гајдобра-Бачка Паланка у функцији робног транспорта.

Водоток са пловним путем од примарног значаја за Општину представља река Дунав, иако његов пловни потенцијал није довољно искоришћен. На подручју општине не постоји ни једно речно путничко пристаниште, али функционише теретно (лучко) пристаниште, које није технички и инфраструктурно адекватно опремљено за интензивније обављање интегралног транспорта. Такође, територијом Општине пролазе и два пловна канала у саставу Хидросистема Д-Т-Д, и то Бачки Петровац - Каравуково и Нови Сад - Савино Село.

Расположива алтернатива из угла ваздушног саобраћаја је међународни путничко-теретни аеродром Никола Тесла у Београду. Развој мултимодалног саобраћаја могао би се посматрати кроз организацију робно-транспортног чворишта на потезу луке Бачка Паланка, где би се дунавском коридору приближила железничка инфраструктура и виталне саобраћајнице.

Дистрибуција електричне енергије на територији општине спроводи се из трафостаница ТС Бачка Паланка 1 (110/35 kV), ТС Бачка Паланка 2 (110/20 kV), снаге 2x31 MVA и ТС Челарево (110/20 kV), снаге 3x31 MVA. Прве две наведене трафостанице су далеководима од 110 kV прикључене за прстен Футог - Нови Сад 3 - Србобран. Иако је комплетна територија општине електрификована, у деловима појединих насеља долази до не тако ретких падова напона. Постојећи средњенапонски и нисконапонски далеководи су примарно надземни. Постоји потреба реконструкције застарелих сегмената електро мреже, као и замена 10 kV и 35 kV средњенапонских водова у 20 kV средњенапонске водове који могу да одговоре расту броја корисника.

Снабдевање земним гасом присутно је само у насељеним местима Бачка Паланка, Челарево, Нештин и Визић. Гасну инфраструктуру чине разводни гасовод високог притиска РГ 04-11 Футог - Бачка Паланка, ГМРС Бачка Паланка и прикључни гасовод ка Челареву РГ 08-04.

Снабдевање топлотном енергијом (даљинско грејање) и топлом комуналном водом присутно је само у насељеном месту Бачка Паланка и делимично у насељеном месту Челарево. Осим котларница, припадајуће подстанице и топловод су прилично ислужени и у доста лошем стању.

Сва насељена места Општине покривена су мрежом фиксне телефоније и сигналом мобилне телефоније сва три оператера мобилне телефоније активна на националном нивоу, при чему је јачина доступног сигнала генерално задовољавајућа. Потенцијално ограничење у пограничним насељима Општине представља повремено мешање сигнала са оператерима активним у Хрватској. Генерално, број и просторни распоред расположивих поштанских испостава на територији Општине је на задовољавајућем нивоу.

Територијом Општине положени су оптички каблови на релацији Бачка Паланка - Нови Сад, Бачка Паланка - Нова Гајдобра - Гајдобра - Силбаш и Бач - Бачка Паланка. Присутно је пословање неколико провајдера услуга везаних за интернет саобраћај и систем дистрибуције радио и ТВ сигнала. На територији Општине функционише једна ТВ и радио емисиона станица (Радиотелевизија Бачка Паланка - РТВ БАП) локалног карактера. Општинска управа Бачке Паланке не поседује имплементиран WEB портал за Е-управу.

Друштвени развој

Образовање, здравство, култура и спорт

Општина Бачка Паланка према степену развијености сврстана је у прву групу, односно међу 20 локалних самоуправа чији је степен развијености изнад републичког просека.[4]

Друштвени развој општине Бачка Паланка мерен *индексом друштвеног развоја* (ИДР) градова и општина био је 2018. године 48,73. (нпр. најнижи је Гацин Хан 30,5 и Мало Црниће 33,7; највиши Нови Београд 63,9 и Врачар 65,4).

Према Попису становништва, домаћинстава и станова, РЗС 2011. године, у Општини је 2,8% женског и 0,7% мушког становништва неписмено, од тога је изразито доминантна категорија жена 65+. Од укупног броја неписмених, 1,2% је из градских насеља, а 2,3% из осталих. Предшколска установа „Младост" Бачка Паланка је адекватно кадровски и материјално оспособљена, високо организована за негу и васпитно-образовни рад. Смештајни капацитети нису довољни у Бачкој Паланци, а вртићи у Пивницама, Челареву, Младенову, Гајдобри и Карађорђеву не припадају ПУ „Младост", већ су под ингеренцијом школа из места у коме се налазе. Образовни систем основног школства на територији општине Бачке Паланке је добро развијен. На територији општине Бачка Паланка ради 10 основних школа (3 у Бачкој Паланци, 7 у осталим насељеним местима). У Бачкој Паланци раде и музичка школа „Стеван Христић" и школа „Херој Пинки" која се бави васпитањем и образовањем деце са сметњама у развоју. У општини Бачка Паланка раде 3 средње школе: Гимназија, Средња стручна школа и Техничка школа, са већим бројем образовних профила у трогодишњем и четворогодишњем трајању.

Дом здравља „Др Младен Стојановић" обезбеђује примарну здравствену заштиту за подручје Бачке Паланке, са амбулантама у следећим насељима општине: Пивнице, Деспотово, Силбаш, Гајдобра, Нова Гајдобра, Товаришево, Челарево, Обровац, Младеново, Карађорђево, Визић, Нештин, и Параге. Недостатак довољног броја кадрова, како специјалиста тако и лекара опште праксе по сеоским срединама, недовољна апаратура, и неопходно проширење ДЗ проблеми су здравства на територији општине.

Културни центар Бачка Паланка најважнија је установа културе у општини. У оквиру Културног центра раде музеј, биоскоп и галерија. Народна библиотека „Вељко Петровић" друга је значајна установа из области културе у општини. Са својим огранцима у насељеним местима, располаже са више од 200.000 публикација. У општини се налази и Музеј ергеле Карађорђево. На територији општине ради већи број КУД, књижевни клубови, аматерска позоришта и остала друштва и организације, а током године организује се преко 50 културних манифестација.

У општини Бачка Паланка постоји већи број спортских објеката. Централни је спортски комплекс „Тиквара" у Бачкој Паланци, са халом која испуњава услове за професионална такмичења у доста спортова. Нове спортске дворане завршене су у Гајдобри и Пивницама 2018. године и Деспотову 2020. године, а када се заврши хала у Младенову, сва већа места у Општини ће имати адекватне услове за бављење спортом. Свако место у оквиру школског дворишта има рукометни терен, баскет терен, а сви фудбалски клубови у општини имају сопствени фудбалски терен.

[4] https://ras.gov.rs/uploads/2019/01/uredba-o-utvrdivanju-jedinstvene-liste-razvijenosti-regiona-i-jedinica-l-2.pdf

Безбедност и социјална заштита

У општини Бачка Паланка, под безбедношћу се најчешће мисли на превентивне активности које се спроводе у предшколској и школској установи, а са циљем смањења насиља. У ове активности најчешће је укључена и полицијска станица Бачка Паланка која одржава предавања у свим школама. Иако се стално говори о мерама и активностима за спречавање насиља међу децом, вршњачко насиље је и даље заступљено са тенденцијом опадања. Често се дешава да се у рад са децом укључују и запослени Центра за социјални рад, Дома здравља, као и саветници из школске управе Нови Сад[5].

Социјална заштита општине Бачка Паланка анализирана је са два аспекта. Први се односи на *услуге социјалне заштите и новчана давања на националном нивоу*, док се други аспект односи на *услуге социјалне заштите и новчана давања на локалном нивоу*.

Млади

Општина Бачка Паланка може да се похвали формираном Канцеларијом за младе (КЗМ)[6] која тежи осигурању квалитета живота и професионализације младих. Резултати објављени у *Локалном акционом плану за младе у општини Бачка Паланка за период 2020-2023. године*[7] показују да је највећи проблем младих низак степен запошљавања, велики број одлази из Општине у потрази за послом, док око 50% њих размишља о покретању сопственог бизниса, али им недостаје искуство.

Развијеност невладиног сектора

На територији општине Бачка Паланка функционишу бројне организације цивилног друштва и невладиног сектора. Доминантни извор финансирања ових организација је буџет Општине. Невладине организације (НВО) баве се промоцијом културног и уметничког стваралаштва, афирмацијом спорта, промоцијом туристичке понуде, социјалним давањима и слично. Дотације невладиним организацијама чине 4,2% укупног буџета Општине. Највећа издвајања реализована су у оквиру Програма 11. и 14., а заједно чине око 75% укупних издвајања за дотације НВО.

Економски развој

Структура привреде и предузетничка клима

Укупан број активних привредних субјеката који послују на територији Општине Бачка Паланка износи 2.258, с тим што је број предузетника знатно већи у односу на број привредних друштава. Број новооснованих привредних субјеката у посматраном периоду од 2018. до 2021. године износи 696 (125 привредних друштва и 571 предузетник 571), а угашених 655 (182 привредна друштава и 473 предузетника).

Предузетничка клима у општини је испод нивоа Републике.

Пословање привредних субјеката

Број запослених у привредним друштвима чини око 50% укупно запослених на територији целе општине. У периоду од 2018. до 2020. године број запослених у привредним друштвима је благо порастао, број привредних друштава је благо опао, док

[5] Бачка Паланка, званична интернет презентација, https://backapalanka.rs/2018/11/05/odbornici-usvojili-godisnji-izvestaj-o-bezbednosti-ucenika/

[6] Сходно Члану 3 Закона о младима, омладина или млади су лица од навршених 15 година до навршених 30 година живота (Сл. гласник РС, бр. 50/2011).

[7] Службени лист општине Бачка Паланка, број 33/2019.

су приходи у овом периоду имали мање осцилације. Обим пословних прихода привредних друштава по запосленом износи 10.125,583 динара, али према подацима АПР, од укупног броја привредних друштава са територије Општине Бачка Паланка, око петине послује са губитком.

Број запослених код предузетника чини нешто више од 10% укупно запослених на територији целе општине. У периоду од 2018. до 2019. године број запослених је значајно порастао, док је у 2020. години мало опао. Број предузетника је у 2019. години вишеструко повећан, а у 2020. години је уследио пад броја предузетника за нешто више од 5%. Приходи су у 2019. години вишеструко повећани. Благи раст прихода реализован је и у 2020. години. Обим пословних прихода по запосленом у предузетничком сектору у периоду 2018. до 2020. године износи 4.166,565 динара, што је близу 60% мање него код привредних друштава, која су самим тим дупло продуктивнија од предузетника. Према подацима АПР, од укупног броја предузетника са територије општине Бачка Паланка, око једне десетине предузетника послује са губитком.

Остварене инвестиције у нова основна средства, по карактеру изградње

На територији општине Бачка Паланка током 2019. године највеће учешће *остварених инвестиција по карактеру изградње* било је у нове капацитете са вредношћу од 2.022,9 милиона динара, док према *техничкој структури* доминирају инвестиције у опрему са монтажом (2.976,8 мил. дин) уз веће учешће домаће опреме (38,4%).

Посматрајући учешће остварених инвестиција у нова основна средства *по делатностима,* види се да је током 2019. године у Бачкој Паланци највише инвестирано у прерађивачку индустрију до 2.902,4 мил. дин. (64,3%), затим у пољопривреду, шумарство и рибарство (13%), а на трећем месту су инвестиције у државну управу и обавезно социјално осигурање (8,6%). Најмање је инвестирано у здравствену и социјалну заштиту (0,1%).

Запосленост

Стопа запослености, која се израчунава односом броја запослених и укупно активног становништва је прилично висока и износи 75,50%. Укупан број запослених на територији општине Бачка Паланка износи 16.853 лица, од тога 77,63% су запослени у правним лицима (привредна друштва, установе, задруге и друге организације), 17,11% су приватни предузетници (лица која самостално обављају делатност) и запослени код њих и 5,27% регистровани индивидуални пољопривредници. Највећи број запослених, 45,5% ради у сектору индустрије, рударства, вађења камена, енергетици и грађевинарству, док у терцијалном сектору ради 49%, а у сектору пољопривреде 4,5%.

Незапосленост

Укупан број незапослених лица на крају 2020. године износио је 3.854. У односу на 2018. годину, смањење броја незапослених је за 19%, при чему је број незапослених на 1.000 становника у 2020. години износио 0,75, док од укупног броја незапослених, 46,8% су жене. Од укупног броја незапослених, 32,2% чини неквалификована радна снага, што је више него на нивоу Србије.

Трговина

У оквиру трговачке делатности, на територији општине послује 101 предузеће које се бави трговином - прометом робе и ова предузећа чине преко 90% оствареног промета на територији општине. Природни потенцијали пружају могућност за већи, развијенији и квалитетнији промет пољопривредно прехрамбеним производима, не само за домаће потребе него и за извоз.

Да би се то постигло, неопходно је увести подстицаје и субвенције за постојећу пољопривредну производњу путем премија, регреса, субвенција и повољних кредита за пољопривреду на нивоу локалне самоуправе.

Пољопривреда

Расположиво пољопривредно земљиште у општини Бачка Паланка заузима 84,1% укупне површине, док шуме покривају 5,4% територије. Основни тип земљишта је чернозем. Коришћено пољопривредно земљиште захвата 40.839 ха. Просечна величина КПЗ пољопривредних газдинстава у Општини износи 9,0 ха. Комасација је извршена у катастарским општинама: Младеново, Гајдобра, Товаришево, Бачка Паланка, Силбаш, Обровац, Челарево, Пивнице, Параге, Нова Гајдобра и Деспотово. Окончавање поступка комасације у КО Визић и Нештин се очекује у 2022. години. Пољопривредно земљиште у државној својини простире се на 9.471 ха 15 ари и 72 м^2. На подручју општине Бачка Паланка укупно се наводњава 3.413 ха на поседима 772 пољопривредна газдинства.

Примарна пољопривредна производња

У општини Бачка Паланка у 2018. години регистровано је 4.547 пољопривредних газдинстава. Забележено је 40.839 ха коришћеног пољопривредног земљишта, доминантно примарна ратарска производња. Најзаступљеније су оранице и баште са 39.258 ха, следе ливаде и пашњаци са 141 ха и окућнице са 108 ха. У сетвеној структури најзаступљенија су жита са 45,75%, следе површине под индустријским биљем 44,22%. У мањим процентима заступљене су следеће културе: крмно биље 2,99%; шећерна репа 1,27%; кромпир 0,62% и махунарке 0,38%. Општина представља подручје са развијеним повртарством. Производња поврћа одвија се на укупно 1.649 ха, у оквиру 426 газдинстава, а највише је заступљена производња кромпира, паприке, црног лука и парадајза. Доминантно је заступљена производња поврћа на отвореном пољу, намењена за индустријску прераду (1.035 ха) а следи производња на отвореном пољу, намењена за потрошњу у свежем стању (600 ха) и производња поврћа у стакленицима и пластеницима (14 ха). *Значајно за развој повртарства је и* повећање производње у заштићеном простору, која се тренутно одвија на свега 0,8% укупних површина под поврћем на територији Општине. Производња воћа одвија се на 1.208 ха, у оквиру 517 газдинстава. Јабука се производи на 712 ха, што чини 58,9% укупних површина под воћем, затим вишња на 110 ха, крушка и лешник која се гаје на по 93 ха, малина и бресква на 83 ха, односно 39 ха, док се остале врсте воћа гаје на значајно мањим површинама. Производња грожђа на територији општине одвија се на 123 ха, а виноградарством се бави 160 газдинстава. Сорте грожђа за производњу црвеног, односно розе вина гаје се на 56 ха, док се сорте за производњу белог вина гаје на 42 ха. Производња стоних сорти грожђа за конзумирање у свежем, односно прерађеном стању одвија се на 23 ха, док се на 2 ха гаје сорте грожђа за производњу вина са географским пореклом. Развој предузетништва у производњи ароматичног, лековитог и зачинског биља је један од начина да се додатним делатностима остваре солидни приходи уз мала улагања и релативно кратак период поврата почетних улагања у ову производњу. Производња и предузетништво у цвећарству такође има перспективу у овој општини.

На основу индекса густине сточног фонда утврђено је да је сточарство мање развијено у Општини (индекс густине сточног фонда 36) у односу на републички ниво (где овај индекс износи 55). Сточарска производња на подручју Општине је заснована на производњи на породичним пољопривредним газдинствима где се налази 82,4% укупног броја УГ. Поред ППГ у Општини су евидентирана и два правна лица која се баве сточарском производњом, као и позната ергела „Карађорђево". Од укупног броја пољопривредних газдинстава у Општини, сточарством се бави 67,2%, а на највећем броју сточарских газдинстава се налазе живина (75,6%) и свиње (68,2%). ППГ која се баве сточарском производњом углавном држе

мали број грла, па тако у структури газдинстава доминирају она која имају 3-9 грла говеда, свиња или оваца, у козарству су најчешћа фарме са 1-2 козе, а у живинарству она са мање од 50 комада живине (бројлера или носиља).

Општина има 106 газдинстава која се баве пчеларством и која укупно имају 3.949 пчелињих друштава, од чега је већи број кошница са покретним системом (3.592). Највећи број газдинстава која се баве пчеларством су у насељу Бачка Паланка (43), Челарево (12) и Младеново (11), док остала насеља имају мањи број газдинстава и мањи број пчелињих друштава. Тржиште за пласман произведеног меда је слабо развијено. Рибарство није развијено и постоји само 1 рибњак.

Тржишни субјекти у пољопривредној производњи

На подручју Општине по подацима Анкете о структури пољопривредних газдинстава из 2018. године, највећи део пољопривредних газдинстава су ППГ (99,4%, односно 4.521 газдинство од 4.547 пољопривредних газдинстава). У 2021. години је по подацима Управе за аграрна плаћања регистровано 4.467 ППГ, од чега је 4.033 газдинства у активном статусу. Просечна површина КПЗ по ППГ 2018. године у Бачкој Паланци је износила 6,4 ха (у Републици 5,2 ха), а највећи број ППГ је користио пољопривредно земљиште величине од 2 до 5 ха (22,9% од укупног броја ППГ). Ако се посматра економска величина, најзаступљенија су газдинства у категорији остварене стандардне вредности производње 0-2.000 евра (32,6% укупног броја ППГ Општине). У погледу полне структуре, као носиоци газдинства највише је мушкараца (82,4%), док је код чланова газдинстава већи проценат жена (54,1%). Старосна структура управника на газдинствима је неповољна (највеће је учешће управника старости 65 и више година, 31,2%), а неповољна је и њихова образовна структура (практично искуство 91,5%). У општини је присутно смањење броја предузећа у сектору пољопривредне производње, као и укрупњавање и концентрација земљишних фондова у сектору правних лица. Ипак, у сектору предузећа послују компаније које су препознатљиве и ван граница општине, и одликују се заокруженим системом производње, модерним капацитетима и производима високог квалитета.

Удружења у пољопривреди

Број регистрованих земљорадничких задруга расте, а задружно повезивање је добро развијено једино у ратарској производњи. Присутна је недовољна активност удружења пољопривредника, а неповољна епидемиолошка ситуација у земљи додатно је ограничила њихов рад.

Пољопривредна механизација и складишни капацитети

На подручју општине Бачка Паланка има 157 једноосовинских трактора, од којих је 143 (91,08%) старије од 10 година. На 2.609 пољопривредних газдинстава забележена су 3.802 двоосовинска трактора, од којих је 3.411 старијих од 10 година (89,72%). У Бачкој Паланци има 334 комбајна од којих су 297 старији од 10 година (88,92%). Забележено је 5.169 објеката за смештај свиња, 2.206 објеката за смештај кока носиља, 1.194 објеката за смештај говеда и 1.238 објеката за смештај остале стоке на подручју општине. На подручју општине забележено је и 2.045 кошева за кукуруз, 229 амбара и 70 силоса за смештај пољопривредних производа. У 2011. години забележено је и 15 сушара и 57 објеката за силажу. Постоји 2.324 објеката за смештај пољопривредних машина и опреме и 17 хладњача. Примећена су и 3 стакленика и 225 пластеника у употреби.

Трансфер знања у пољопривреди

Трансфер знања и информација пољопривредницима није довољно ефикасан, пре свега због ограничених капацитета и ресурса надлежне пољопривредно стручне службе, као и неповољне епидемилошке ситуације у земљи.

Развијеност руралне економије кроз диверзификацију активности чланова пољопривредних газдинстава

На основу података Пописа пољопривреде из 2012. године, у Бачкој Паланци, (ниво насеља) од укупног броја газдинства 5.532, тек је 180 обављало другу профитабилну активност (која није пољопривредна) или 3,25%, при чему је 26 газдинстава са учешћем ових прихода у укупним приходима од 50% и више, што чини тек 0,47% од укупног броја пољопривредних газдинстава. На основу овог оцена је да је њихов број занемарљив. Овакав податак и 2021. године потврђују и органи Општинске управе.

Исти подаци показују да се прерадом пољопривредних производа на територији општине Бачка Паланка бави укупно 146 пољопривредних газдинства.

Није било регистрованих пољопривредних газдинстава која су се баве руралним туризмом. Међутим у 2021. години као објекти који могу да се уврсте у оквире руралног туризма се наводе сеоско туристичко домаћинство „Гњездо" и у Нештину куће за одмор „Скелица" и „Ивана", затим апартмани „Hemingway" и „Casa Castellum", сеоска туристичка домаћинства „Gaston Wine" и „Sinkerek". Може се оценити да је рурални туризам почео да се развија што је позитиван знак. Ово је уједно и у складу са концептом за који се залаже ЕУ о диверзификацији активности у руралним подручјима.

Нема регистрованих газдинстава која се баве народном радиношћу, активностима обраде дрвета, активностима у шумарству, старим занатима, нити оних који се баве узгојем рибе за продају иако постоје природне погодности локације за ову делатност.

Мере подршке ЈЛС у сектору пољопривреде и руралног развоја

Општина Бачка Паланка је једна од многобројних општина која не доноси Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја, и то од 2016. године. До тада углавном су општинска средства коришћена за исплату субвенција, финансирање камата и слично. Такође, доста су помагали сточарску производњу тако што је општински фонд давао позајмице до годину дана без камате. Разлог за укидање Програма мера подршке за помоћ пољопривредним произвођачима је што не постоји фонд за развој пољопривреде већ се подстицаји исплаћују из општинског буџета. Такође, сматра се да су пољопривредници довољно успешни у свом послу па за подстицајна средства конкуришу углавном код Покрајинског секретаријата за пољопривреду. На подручју општине Бачка Паланка најзаступљенија је ратарска производња, али је неизоставна и сточарска производња, па се може рећи да би ова два вида производње могла бити приоритетна за финансирање уколико би се поново исплаћивали подстицаји из општинског буџета. У општини Бачка Паланка постоји служба за пољопривреду, где долазе пољопривредни произвођачи и исказују интересовање за одређене активности. Такође, Општина комуницира са пољопривредним произвођачима и посредством медија, телефона, презентација, семинара, али и произвођачи међусобно доприносе даљем ширењу информација. У општини Бачка Паланка не постоји званична евиденција пољопривредних произвођача, већ користе базу пољопривредника који аплицирају за закуп пољопривредног земљишта, а до личних података долазе из конкурсне документације.

Туризам и угоститељство

Бачка Паланка је средиште истоимене општине која обухвата 14 насеља и својим већим делом налази се у Бачкој, на левој обали Дунава. Два насеља, Нештин и Визић, смештена су на обронцима Фрушке горе, у Срему на десној обали Дунава. По својој површини од 580 км^2 и по броју становника 55.000 спада у веће општине у Војводини.

Изузетно повољан природно-географски положај, природне вредности, културна добра и разне манифестације чине ову општину веома привлачним за посетиоце.

Најзначајнији природни ресурси су:

- Река Дунав са својим рукавцима и каналима,
- Природно језеро Тиквара као најатрактивније језеро општине, а уједно и парк природе III категорије заштите, и
- Вештачко језеро Багер.

Од природних добара општине треба поменути:

- Специјални резерват природе „Карађорђево“ II категорије заштите са ергелом, музејом коњарства и хиподромом,
- Специјални резерват природе „Багремара“ I и II категорије заштите,
- Споменик природе „Парк челаревског дворца“.

Културна добра општине су:

- Археолошка налазишта,
- Дворац Дунђерски у Челареву из XIX века,
- Музеј пива у Челареву,
- Музеј на отвореном из XVIII века „Кућа Савића“ у Нештину,
- Српска православна црква у Нештину из XVIII века,
- Музеј града,
- Народна библиотека „Вељко Петровић“,
- Српска православна црква Св. Јована Претече из XVIII века,
- Католичка црква из XVIII века, и
- Словачка Евангелистичка црква из XIX века.

Оно по чему је Бачка Паланка позната свакако је гастрономска понуда рибљих специјалитета који, уз добар звук војвођанских тамбураша могу да се пробају на неколико чарди: чарда „Шаран” у Челареву, „Калош чарда”, „Флорида”, „Дунав чарда” и „Чарда код Шике”.

На „Калош чарди” је припремљен котлић за Гиниса 2002. године који је пробало преко 12.000 гостију, а експонат овог котлића пречника 2,4 м, дубине 1,5 м и запремине 4.160 л налази се на језеру Багер.

У насељеном месту Бачка Паланка и околини постоји неколико објеката погодних за смештај туриста а најзначајнии су: хотел „Фонтана”, хостел „Агровојводина”, хотел „Villa Grande”, ресторан с преноћиштем „Идила” и „Идила плус”, ресторан с преноћиштем „Олимп-Централ”, ресторан с коначиштем „Полој”, одмаралиште „Багремара”, сеоско-туристичко домаћинство „Гњездо” и у Нештину куће за одмор

„Скелица” и „Ивана”, апартмани „Hemingway” и „Casa Castellum” и сеоска - туристичка домаћинства „Gaston Wine” и „Синерек”.

Багремара – највећа шумска целина у околини насељеног места Бачка Паланка, представља специјални резерват природе. Налази се северно од насељеног места са десне стране пута Бачка Паланка - Оџаци. Скоро 100% површине је покривено багремом са мало црног ораха и храста лужњака. Багремара је остатак некад распрострањених природних низијских шума у Подунављу, и заузима површину од 388 ха.

Оно по чему је јединствена јесте биљка кукурјак. Овде је забележено и око 70 врста птица од којих су 30 гнездарице, као што су ласте, гугутке, кобац, кукавица, јастреб и друге. За посетиоце је важно напоменути да је кретање ограничено и да у ту сврху постоји 2 км пешачких стаза, постављене су и инфо табле, столови и клупе. Такође постоји и одмаралиште Црвени крст погодно за децу школског узраста, бициклисте, извиђаче и спортисте.

Тиквара – најатрактивније језеро у Бачкој Паланци. Налази се између Бачке Паланке на северу и Дунава на југу и представља парк природе III категорије површине 554 ха. Представља мртвају и настала је услед високог водостаја Дунава и ниског приобаља.

Име је добила по баркама које су служиле за чување свеже рибе за време II Св. рата. Биле су дуге 10 м и имале су избушене даске где је вода слободно циркулисала и где се чувала риба намењена даљој продаји.

Тиквара је мрестилиште дунавских риба, а представља највећи зимовник беле рибе. Дубина језера је од 2-3 м, а има делова где достиже и 5м. Површина се мења и зависи од водостаја Дунава. Оно што је важно јесте да је језеро међународни центар за спортове на води. И главна асоцијација јесте кајак и познати кајакаш Милан Јанић – Југословенски репрезентативац у кајаку.

Река Дунав кроз општину Бачка Паланка тече у дужини од 35 км и природна је граница са Хрватском са којом је спаја мост „25. мај“. Мост је отворен 1974. године и свечану врпцу пресекао је председник Тито. Дуг је 725 м и за време бомбардовања 1999. године био је оштећен, али је поново пуштен у саобраћај 2002. године.

Велики проблем у прошлости биле су поплаве Дунава. Највећа је била 1965. године када је вода 3 месца угрожавала паланачку равницу. У одбрани од поплава од Бездана до Новог Сада учествовало је 250.000 људи. Тада је на Тиквари изграђен насип о чему сведочи и споменик.

Дунав је својим каналима и рукавцима створио ритове и баре у свом приобаљу. Једна од њих је и Цврцина бара-мочвара која никад не пресушује, која се налази са десне стране. Ту су и отворени терени за фудбал, кошарку, тенис, те шеталиште, плажа и Дунав чарда. Праву атракцију поготово за најмлађе посетиоце парка представљају лабудови.

Са леве стране налазе се мочварни чемпреси који представљају природни споменик, СРЦ Тиквара-хала капацитета од 2.000 посетилаца где се одржавају спортске и културно-забавне манифестације, као и главна плажа купалиште Штранд.

Сви су чули за Челаревско Лав пиво, Нектар сокове и фабрику Таркет, али и за Специјални резерват природе Карађорђево са Титовом вилом, ергелом и ловиштем, затим и за барокни Дворац Дунђерских у Челареву из XIX века, Сремску кућу у Нештину која представља бисер српске архитектуре из XVIII века.

Сви ове природне вредности од великог су значаја за развој излетничког, гастрономског, спортско-рекреативног, наутичког туризма, посматрања птица, лова и риболова, али и

манифестација које се одржавају у природи и уз приобаље Дунава као што су „Етно шор”, „Дунавски бал”, „Златни котлић”, „Фестивал еколошког позоришта за децу и младе” и „Дан Дунава”.

Због специфичне морфологије терена на обронцима Фрушке горе, у Нештину и околини посебно је интересантан бициклизам и оријентиринг, а за све љубитеље вина и домаће ракије могуће је организовати дегустације истих у неколико познатих винарија.

Велики потенцијал има развој бициклизма па је у ту сврху трасирано 12 нових локалних рута које су природан спој са Дунавском рутом Еуро вело 6, те хрватском и фрушкогорском мрежом.

3. Визија општине Бачка Паланка

„Општина Бачка Паланка је препознатљива по развијеној пољопривреди, добром пословном амбијенту, великом туристичком потенцијалу, уређена и чиста са очуваним екосистетом, разноврсним биљним и животињским светом, богата културним, друштвеним и спортским дешавањима.

Препознајући потенцијале Општине Бачка Паланка грађани одлучују да ту остају да живе, раде и заснивају своје породице.“

4. Приоритетни циљеви општине Бачка Паланака

Развојни правац 0. Унапређење јавне управе

Стратешки циљ:

До краја 2030. године унапредити квалитет услуга општинске управе према грађанима и привреди, повећати капиталне инвестиције и унапредити управљање људским ресурсима.

Допринос Циљевима одрживог развоја Агенде 2030 УН
Циљ 16. Мир, правда и снажне институције
Подциљ 16.5. Знатно умањити корупцију и примање мита у свим њиховим облицима
Подциљ 16.6. Развити ефикасне, одговорне и транспарентне институције на свим нивоима
Подциљ 16.7. Осигурати одговорно, инклузивно, партиципативно и репрезентаивно одлучивање на свим нивоима

SWOT анализа

SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) анализа представља анализу екстерних (снаге и слабости) и интерних (шансе и претње) фактора. Ова анализа представља основу за стратешко планирање, односно дефинисање будућих циљева, пројеката и мера.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
• Дигитализовани водови – вода, канализација, топловод, електро водови, оптички и комуникациони водови • Општина је успоставила јединствено управно место • Општинска управа користи све софтвере и програме које су донирала надлежна републичка министарства – матичне књиге, ЛПА, ЦЕОП, дечији додатак, борачко-инвалидска заштита, и друго • Општинска управа користи и софтвере које је сама развила/купила - писарница (вођење предмета и праћење тока предмета), УЉР • Извршена промена кућних адреса у сарадњи са РГЗ • Општинска управа и јавна предузећа и установе су умрежени (wi-fi) • Нема вишка запослених у Општинској управи, јавним предузећима и	• Не врши се редовно ажурирање базе података дигиталних водова • Није усвојен План капиталних инвестиција • Незадовољавајућа опремљеност ИТ опремом (рачунари, штампачи, брзи скенери са аутоматским увлачењем страница, и друго) у општинској управи, јавним предузећима и установама • Недовољно запослених у општинској управи - инспектори, инжењери, правници, службеник за УЉР, ИТ администратори, и друго • Локална јавна предузећа немају ажурну базу корисника • Не постоји обједињена наплата рачуна за локална јавна предузећа • ГИС није у потпуности ажуран • Мали број пројеката и иницијатива за јавно-приватна партнерства

установама • Део запослених у Општинској управи поседује довољно капацитета за рад на донаторским пројектима (ЕУ, УН агенције, стране амбасаде, и друго) • Уведен је систем финансијског управљања и контроле • Директан пренос седница Скупштине Општине на локалној телевизији • Одлична наплата пореза на имовину • Општина је увела редовну праксу партиципативног буџетирања • Добра сарадња општинског руководства и општинске управе са удружењима грађана • Декларација о функцији управљања људским ресурсима у органима ОБП	• Део запослених у општинској управи, јавним педузећима и установама не поседују довољно капацитета за припрему и спровођење пројеката из ЕУ и других фондова • Делимично је извршена дигитализација рада Скупштине Општине • Не постоји инфраструктура за дигиталне (оптичке) водове • Стручни капацитети радника у општинској управи се не користе у потпуности • Незадовољавајућа опремљеност комјутерским програмима • Недостатак канцеларијског простора у општинској управи • Непостојање базе волонтера на нивоу општине
ШАНСЕ	**ПРЕТЊЕ**
• Наставак развоја Е-управе • Већа партиципација грађана и привреде у процес доношења општинских одлука • Јавно-приватна партнерства • Оријентисаност државе ка реформама • Могућност регионалне сарадње и повезивање са другим локалним самоуправама, као и вишим нивоима власти • Сарадња са цивилним сектором у припреми и реализацији предлога пројеката • Коришћење доступних фондова за реформу администрације, за развој управе (за ГИС пројекте, за унапређење система менаџмента у општинској управи, за пројекте дигиталне инфраструктуре, и друго) као и за едукацију кадрова • Наставак процеса придруживања ЕУ и преговора са ЕУ о испуњењу поглавља	• Одлив образовног кадра у веће средине и у иностранство • Даља централизација и јачање положаја Републике у односу на ЈЛС • Недовољна трансферна средства за пренете надлежности – образовање, социјална заштита, и друго • Нижи коефицијенти за службенике у општинским управама од плата службеника на истим пословима у градским управама • Одлагање примене новог Закона о платама службеника и намештеника у АП и ЈЛС

Приоритетни циљ 0.1. Ефикасна локална администрација

Приоритетни циљ 0.1. **Ефикасна локална администрација**	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
До краја 2030. године унапредити квалитет услуга општинске управе према грађанима и привреди кроз модернизацију услуга и увођење система електронске управе	0.1.1. Електронске услуге које се пружају грађанима и привреди	3	5

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на модернизацију рада Општинске управе Бачка Паланка кроз набавку и модернизацију постојеће ИТ и друге опреме и софтверских решења, као и увођење ИСО стандарда квалитета. Такође, одређени број мера односи се на израду пројектно-техничке документације и грађевинске радове у циљу побољшања услова за пружање услуга грађанима, а мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне, институционално-управљачко-организационе и инвестиционе.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, и друго).

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине.

Период реализације: 2022-2030. година

МЕРЕ:

Мера 0.1.1.	Модернизација система рада Општинске управе
Мера 0.1.2.	Унапређење постојећих и увођење нових електронских услуга
Мера 0.1.3.	Даљи развој и унапређење Географског информационог система у Општинској управи
Мера 0.1.4.	Успостављање дигитализације рада Скупштине Општине
Мера 0.1.5.	Ажурирање база података локалних јавних предузећа

Приоритетни циљ 0.2. Развој људских ресурса

Приоритетни циљ 0.2. **Развој људских ресурса** До краја 2030. године унапредити систем управања људским ресурсима у Општинској управи Бачка Паланка	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
	0.2.1. Број обука, семинара и тренинга које су похађали запослени из Општинске управе	Н/А	До две обуке по запосленом на годишњем нивоу
	0.2.2. Проценат издвајања из општинског буџета за потребе стручног усавршавања запослених у Општинској управи	Испод 1% од укупног буџета	1% издвајања од укупног буџета који је намењен исплати плата у Општинској управи

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на унапређење и развој људских ресурса у Општинској управи Бачка Паланка.

Мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне и институционално-управљачко-организационе.

Мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, и друго).

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине.

Период реализације 2022-2030. година

МЕРЕ:

Мера 0.2.1.	Доношење Акционог плана за управљање људским ресурсима
Мера 0.2.2.	Израда и спровођење годишњих програма стручног усавршавања запослених у општинској управи, јавним предузећима и установама, заснованих на анализи потреба за стручним усавршавањем
Мера 0.2.3.	Унапређење механизама за праћење, оцењивање и вредновање запослених у Општинској управи

Приоритетни циљ 0.3. Јавна безбедност

Приоритетни циљ 0.3. **Јавна безбедност** До краја 2030. године унапређени су капацитети Општинске управе, јавних предузећа и установа за реаговање у ванредним ситуацијама и побољшана је безбедност у саобраћају на целој територији Општине	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
	0.3.1. Број усвојених Програма који таргетирају јавну безбедност	3	5
	0.3.2. Проценат издвајања из Општинског буџета за потребе јавне безбедности	Испод 1%	1,5% издвајања од укупног буџета

Опис мера:

Мере који су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на обезбеђење јавне безбедности у Општинској управи Бачка Паланка.

Мере које ће бити спроведене су едукативно-техничке и институционално-управљачко-организационе.

Мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, и друго).

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине.

Период реализације 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 0.3.1.	Израда пројеката за управљање ванредним ситуацијама (план евакуације) у школама и свим јавним установама
Мера 0.3.2.	Повећање безбедности деце и осталих учесника у саобраћају
Мера 0.3.3.	Јачање кадровских капацитета у служби за ванредне ситуације
Мера 0.3.4.	Управљање ризицима и израда и спровођење Програма заштите од поплава

Развојни правац 1. Развој инфраструктуре и заштита животне средине

Стратешки циљ:

До краја 2030. године припремити сву неопходну просторно-планску и пројектно-техничку документацију у циљу реконструкције постојеће и изградње нове инфраструктуре из области управљања отпадом, енергетске ефикасности, саобраћајне, водоводне,

канализационе, електро-енергетске, информатичке, каналске и телекомуникационе инфраструктуре, и спровести обуке деце, грађана, привредника и пољопривредника о заштити животне средине.

Допринос циљевима одрживог развоја УН - Агенда 2030

Циљ 6. Чиста вода и санитарни услови

Подциљ 6.1. До 2030. године постићи универзални и једнак приступ безбедној и приступачној пијаћој води за све

Подциљ 6.2. До 2030. године постићи приступ одговарајућим и правичним санитарним и хигијенским условима за све, окончати отворену дефекацију, а посебно пажњу обратити на потребе жена и девојака и осталих угрожених особа

Подциљ 6.3. До 2030. године побољшати квалитет воде смањењем загађења, елиминишући одлагање и минимизирање испуштања опасних хемикалија и материјала, преполовити удео необрађених отпадних вода и значајно повећати рециклирање и безбедну поновну употребу воде

Подциљ 6.5. До 2030. године применити интегрисано управљање водним ресурсима на свим нивоима, укључујући прекограничну сарадњу

Циљ 7. Доступна обновљива енергија

Подциљ 7.3. До 2030. године удвостручити глобалну стопу побољшања енергетске ефикасности

Циљ 11. Одрживи градови и заједнице

Подциљ 11.3. До 2030. године побољшати инклузивну и одрживу урбанизацију и способност за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама

Циљ 12. Одговорна потрошња и производња

Подциљ 12.2. До 2030. године постићи одрживо управљање и ефикасно коришћење природних ресурса

Подциљ 12.5. До 2030. године знатно смањити стварање отпада превенцијом, смањењем, рециклирањем и поновном употребом

Циљ 13. Акција за климу

Подциљ 13.2. Интегрисати мере климатских промена у националне политике, стратегије и планирање

Подциљ 13.3. Побољшање образовања, подизања свести и људских и институционалних капацитета за ублажавање климатских промена, прилагођавање, смањење утицаја и рано упозоравање

SWOT анализа

SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) анализа представља анализу екстерних (снаге и слабости) и интерних (шансе и претње) фактора. Ова анализа представља основу за стратешко планирање, односно дефинисање будућих циљева, пројеката и мера.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
• Повољан географски положај Општине • Обилазница око Бачке Паланке • Близина ЕУ • Повољне хидрографске карактеристике • Квалитетно земљиште велике производне способности • Добра функционалност система за водоснабдевање • Насељено место Бачка Паланка – 100% покривеност канализационом мрежом • Израда пројектне документације канализационог система за насељена места која нису покривена канализационом мрежом • Сва домаћинства су у систему за прикупљање комуналног чврстог отпада • Постојање приватних иницијатива у погледу одрживог управљања отпадом (оператери са дозволама за управљање отпадом) • Девет законом заштићених природних добара (НП, СпРП, ПП, СП, Парк шума) • Велики број удружења активних у области екологије и заштите животне средине • Заштићена природна добра и екосистеми у оквиру националног парка Фрушка Гора, специјалног резервата природе Карађорђево, специјалног резервата Багремара, парка природе Тиквара, и парка природе Јегричка • Међународно значајна IPA и IBA значајног биодиверзитета	• Недовољно искоришћени природни ресурси • Недовољни капацитети извориштa-квалитет воде задовољава једино у насељеном месту Бачка Паланка и у насељу Нештин • Систем пречишћавања отпадних вода је застарео и разликује се у појединим деловима Општине што узрокује веће трошкове одржавања • Експлоатациони век водоводног система на измаку • Врло захтевно управљање водоводним системом у насељеним местима због разуђености насеља • Непречишћавање комуналних/индустријских отпадних вода • Непостојање сепарације и рециклаже чврстог отпада • Непостојање мониторинга квалитета површинских вода • Мала површина Општине под јавним зеленилом • Неадекватно управљање отпадом • Недовољан број комуналних инспектора за контролисање законских прописа у области ЗЖС • Недовољна средства на располагању ЈЛС за финансирање већих пројеката из ЗЖС • Недовољно развијена друштвена еколошка свест и едукованост у овој области.

• Екосистеми уз обалу Дунава	
МОГУЋНОСТИ	**ПРЕТЊЕ**
• Географски положај (погранична општина) • Геотермални извори • Изградња пречистача отпадних вода • Фазна изградња канализационе мреже • Међуопштинска, међурегионална и међудржавна сарадња у погледу заједничких пројеката везаних за екологију и ЗЖС • Сарадња са научним/стручним институцијама/организацијама, у погледу пројеката везаних за екологију и ЗЖС • Коришћење домаћих и страних фондова за финансирање пројеката у области екологије и ЗЖС	• Климатске промене • Висока цена коштања усклађивања са стандардима ЕУ у области ЗЖС

Приоритетни циљ 1.1. Заштита животне средине путем концепта одрживог развоја – зелена инфраструктура

Приоритетни циљ 1.1. **Заштита животне средине путем концепта одрживог развоја – зелена инфраструктура** До краја 2030. године значајно су изграђене и реконструисане зелене површине јавне намене на целој територији Општине и увећане су постојеће шумске површине	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
	1.1.1. Број уређених јавних паркова	11	15
	1.1.2. Проценат покривености јавних зелених површина стаблима (поред путева, у парковима и друго) / број нових засада површина	10%	50%
	1.1.3. Број сертификованих дечијих игралишта	1	17
	1.1.4. Проценат укупне површине под шумама	7,4%	15%

Опис мера: Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на изградњу и уређење зелених површина, површина спорта и рекреације, тргова, скверова, комуналних и инфраструктурних објеката јавне намене на територији општине. Мере које ће бити спроведене су инвестиционе и регулаторне. Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, и друго). Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине. Период реализације: 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 1.1.1.	Планирање и развој јавних зелених површина (паркова, вртова), површина спорта и рекреације, тргова, скверова, комуналних и инфраструктурних објеката у свим насељеним местима
Мера 1.1.2.	Израда катастра зелених површина и вршење мониторинга, нормативни акти
Мера 1.1.3.	Изградња и реконструкција дечјих игралишта по Правилнику о безбедности дечијих игралишта
Мера 1.1.4.	Подизање нивоа знања и еколошке свести становништва о потреби и начинима очувања животне средине

Приоритетни циљ 1.2. Унапређење енергетске ефикасности

Приоритетни циљ	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
1.2. Унапређење енергетске ефикасности До краја 2030. године применити мере енергетске ефикасности у објектима јавне намене из обухвата Система енергетског менаџмента општине Бачка Паланка и стамбеним објектима на територији Општине	1.2.1. Успостављен функционални систем енергетског менаџмента општине Бачка Паланка (Систем енергетског менаџмента општине Бачка Паланка)	0	1
	1.2.2. Формиран Одбор за енергетску ефикасност општине Бачка Паланка	0	1
	1.2.3. Израђен и усвојен Програм енергетске ефикасности општине Бачка Паланка за период од најмање три године	0	3
	1.2.4. Израђен и усвојен План енергетске ефикасности општине Бачка Паланка за период од једне године	0	9

	1.2.5. Примењена једна или више мера енергетске ефикасности на објектима јавне намене у складу са ОПГ методологијом за праћење реализације Националног акционог плана енергетске ефикасности РС, Министарства рударства и енергетике	6	12
	1.2.6. Израђен и реализован Програм финансијске подршке унапређењу енергетских својстава стамбених зграда, породичних кућа и станова на територији општине Бачка Паланка	0	9
	1.2.7. Израђен и реализован Програм финансијске подршке унапређењу енергетских својстава стамбених зграда, породичних кућа и станова на територији општине Бачка Паланка – мере подстицања производње електричне енергије из обновљивих извора енергије за сопствене потребе	0	9
	1.2.8. Замена постојећих светиљки система јавне расвете	2%	30%
	1.2.9. Доградња система јавне расвете	0	20%

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на енергетску санацију објеката јавне потрошње (јавних установа и институција) и система јавног осветљења, али и индивидуалних и колективних стамбених објеката, у циљу повећања енергетске ефикасности (замена столарије, термичка изолација грађевинског омотача зграде: фасаде, пода, таванице, крова, уградња топлотних пумпи, соларних панела и др.), као и повећања коришћења обновљивих извора енергије и уградња енергетски ефикасне опреме у јавним предузећима, установама и институцијама.

Мере које ће бити спроведене спадају у групу инвестиционих мера.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, и друго).

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине.

Период реализације 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 1.2.1	Унапређење институционалних и секторских капацитета у области енергетске ефикасности општине Бачка Паланка
Мера 1.2.2.	Израда и реализација Програма и Плана енергетске ефикасности општине Бачка Паланка
Мера 1.2.3.	Унапређење енергетске ефикасности јавних установа и институција
Мера 1.2.4.	Унапређење енергетске ефикасности индивидуалних и колективних стамбених објеката
Мера 1.2.5.	Изградња и/или модернизација јавне расвете

Приоритетни циљ 1.3. Управљање комуналним отпадом

Приоритетни циљ 1.3. Управљање комуналним и осталим отпадом До краја 2030. године успостављен је функционалан и одржив систем управљања отпадом	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
	1.3.1. Број несанитарних (дивљих) депонија	15	0
	1.3.2. Проценат отпада који се рециклира	1%	20%
	1.3.3. Проценат домаћинстава која врше примарну сепарацију отпада	0 %	50%

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на санацију и рекултивацију старог сметлишта и дивљих депонија, набавку посуда за примарну селекцију отпада и изградњу објеката за секундарну сепарацију, рециклажу и компостирање.

Мере које ће бити спроведене су инвестиционе и институционално-управљачко-организационе.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, и друго).

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине.

Период реализације 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 1.3.1.	Санација старог сметлишта (постојеће депоније) и дивљих депонија на целокупној територији општине
Мера 1.3.2.	Набавка специјализованих возила, посуда за одлагање комуналног отпада и посуда за примарну селекцију отпада за привреду и домаћинства

Мера 1.3.3.	Изградња трансфер станице у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом
Мера 1.3.4.	Изградња рециклажних дворишта
Мера 1.3.5.	Јачање капацитета ЈКП и ЈЛС и међуопштинске и регионалне сарадње за формирање Регионалног центра за управљање отпадом

Приоритетни циљ 1.4. Квалитетно и поуздано водоснабдевање, одношење и пречишћавање отпадних вода

Приоритетни циљ 1.4.	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
Квалитетно и поуздано водоснабдевање, одношење и пречишћавање отпадних вода До краја 2030. године обезбеђена је чиста и здрава пијаћа вода за све становнике општине, а 80% отпадних вода се одводи и пречишћава	1.4.1. Проценат домаћинстава прикључених на водоводну мрежу	99,95%	100%
	1.4.1а Проценат узорака пијаће воде са физ.-хем. неисправношћу	Б. Паланка 0% Нештин 0% Остала насељена места 100%	0%
	1.4.1б Проценат узорака пијаће воде са микробиолошком неисправношћу	Б. Паланка 0% Нештин 0% Остала насељена места 9%	0%
	1.4.2. Проценат домаћинстава прикључених на канализациону мрежу	66,54%	80-90%
	1.4.3. Проценат отпадних вода који се пречишћавају	0%	80%

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на изградњу и реконструкцију водоводне и канализационе мреже, изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода и изградњу новог изворишта за водоснабдевање.

Мере које ће бити спроведене спадају у групу инвестиционих мера.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, и друго).

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине.

Носиоци реализације: Општинска управа Општине Бачка Паланка и ЈКП Комуналпројект

МЕРЕ:

Мера 1.4.1.	Израда планске и урбанистичко-техничке документације и изградња система за водоснадбевање на целокупној територији општине Бачка Паланка
Мера 1.4.2.	Уређење каналске мреже за одводњавање у циљу отклањања поремећаја водног режима земљишта – водолежи, подршка мелиоративним захватима.
Мера 1.4.3.	Уређење канала и потока, укључујући сеоске канале
Мера 1.4.4.	ГИС база и база за смањење губитака у водоснадбевању
Мера 1.4.5.	Изградња нове и реконструкција постојеће канализационе мреже у Бачкој Паланаци и осталим насељеним местима

Мера 1.4.6.	Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода и кишних колектора
Мера 1.4.7.	Набавка енергетски ефикасних водоводних и канализационих пумпи
Мера 1.4.8.	Изградња нове црпне станице са главним доводним колектором и нови потисни цевовод у Бачкој Паланци
Мера 1.4.9.	Интензивирање сарадње између општине Бачка Паланка и надлежних институција у АПВ и РС у циљу планирања изградње и реализације капиталних инвестиција у циљу унапређења и изградње система за водоснабдевање, реконструкције и одрживог развој постојећих система за водоснабдевање, те система за одвођење и третман отпадних вода

Приоритетни циљ 1.5. Унапређење квалитета ваздуха, земљишта и нивоа буке

Приоритетни циљ 1.5. **Унапређење квалитета ваздуха, земљишта и нивоа буке**	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
До краја 2030. године обезбеђена је комплетно мерење и мониториг квалитета ваздуха, земљишта и нивоа буке, на целокупној територији општине Бачка Паланка	1.5.1. Број постављених мерних станица за квалитет ваздуха	0	2
	1.5.2. Број анализа узорка земљишта	1 анализа годишње (ове године 40 узорака)	1 анализа годишње (60 узорака)
	1.5.3. Број постављених мерних станица за мерење квалитета буке	1	1
	1.5.4. Донети нормативни акти (Одлуке) за квалитет ваздуха, земљишта и буке на СО Бачка Паланка	1	3

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на мерење квалитета земљишта, ваздуха и буке на целокупној територије општине Бачка Паланка.

Мере које ће бити спроведене спадају у групу инвестиционих мера и едукативних.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, и друго).

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера кроз Програмски буџет и кроз Програм рада ЈКП Комуналпројект.

Период реализације 2022-2030. година.

Носиоци реализације: Општинска управа Општине Бачка Паланка и ЈКП Комуналпројект

МЕРЕ:

Мера 1.5.1.	Мерење квалитета ваздуха
Мера 1.5.2.	Постављање мерних станица за мерење и мониторинг квалитета ваздуха у Бачкој Паланци током целе године
Мера 1.5.3.	Мерење квалитета земљишта на територији целе Општине
Мера 1.5.4.	Мерење и мониторинг нивоа буке на територији целе Општине

Развојни правац 2. Унапређење друштвених делатности

До краја 2030. године унапредити социјалне услуге и здравствену заштиту, побољшати културну понуду општине и квалитет образовања, али и поспешити услове за бављење спортом, сарадњу са организацијама цивилног друштва и безбедност у саобраћају уз примену принципа родне равноправности у свим сегментима друштвених делатности.

Допринос Циљевима одржвог развоја УН – Агенда 2030

Циљ 1. Свет без сиромаштва

Подциљ 1.3. Применити одговарајуће националне системе социјалне заштите и мере за све, укључујући и најугроженије и до краја 2030. године обухватити значајан број сиромашних и рањивих

Циљ 3. Добро здравље

Подциљ 3.4. До 2030. године смањити за трећину преурањене смртности од незаразних болести превенцијом и лечењем и промовисањем менталног здравља и благостања

Подциљ 3.5. Јачање превенције и лечења злоупотребе опојних супстанци, укључујући злоупотребу опојних дрога и штетну употребу алкохола

Циљ 4. Квалитетно образовање

Подциљ 4.2. До 2030. године обезбедити да све девојчице и дечаци имају приступ квалитетном развоју у раном детињству, бризи и предшколском образовању како би били спремни за основно образовање

Подциљ 4.4. До 2030. године значајно повећати број младих и одраслих који имају одговарајуће вештине, укључујући техничке и стручне вештине, за запошљавање, пристојне послове и предузетништво

SWOT анализа

SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) анализа представља анализу екстерних (снаге и слабости) и интерних (шансе и претње) фактора. Ова анализа представља основу за стратешко планирање, односно дефинисање будућих циљева, пројеката и мера.

С Н А Г Е	С Л А Б О С Т И

• Мултинационална и мултикултурална средина • Релативно повољан Индекс друштвеног развоја (ИДР) • Ниска стопа криминалитета • Добра образовна инфраструктура • Успешно ради велики број спортских клубова • Успешан рад Центра за социјални рад (ЦСР) • Систем финансирања социјалне заштите са свих нивоа и различитих извора финансирања • Формирана Канцеларија за младе (КЗМ) • Постојање многобројних НВО и организација цивилног друштва • Добра сарадња НВО са Општинском управом	• Смањење укупног броја становника, природна депопулација, миграциони процеси и демографско старење • Степен самофинансирања општине Бачка Паланка има опадајући тренд • Капацитети предшколске установе нису довољни • Број ђака у основним школама се перманентно смањује • Недостатак финансијских средстава локалне самоуправе за финансирање културе, спорта, здравства и образовања • Низак степен запошљавања младих • Буџет Општине је доминантни извор финансирања НВО • Мала обухватност деце у предшколској установи (0-3 године, од 3 године до поласка у школу) • Недовољан број лекара специјалиста. • Неадекватна опремљеност одређених здравстевних јединица. • Недовољан број стручног кадра (социјалних радника, психолога, педагога)
Ш А Н С Е	**П Р Е Т Њ Е**
• Успостављање стабиланог система безбедности деце на територији целе Општине, а не само у зони школе • Подршка за бољу техничку опремљеност, као и изградњу нових капацитета Предшколске установе • Унапређење здравствене заштите, инфраструктуре, кадра и опреме • Изградња објеката и спортске инфраструктуре у свим насељима • Обезбеђивање трансфера знања за младе који желе да покрену сопствени бизнис • Повећање учешћа финансијских средстава НВО	• Исељавање младог становништва • Веома мало средстава се опредељује за дотације НВО • Здравстене претње узроковане епидемијом COVID-19

Приоритетни циљ 2.1. Унапређење и модернизација система образовања

Приоритетни циљ 2.1. **Унаређење и модернизација система образовања** До краја 2030. године је унапређен квалитет и доступност предшколског, основног и средњег образовања свој деци на територији општине Бачка Паланка кроз унапређење и модернизацију система образовања	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
	2.1.1. Проценат деце која су обухваћена предшколским васпитно-образовним радом	97,4 2018. г	100%
	2.1.2. Број реконструисаних школа	Н/А	100%
	2.1.3. Број опремљених школских кабинета и лабораторија	Није праћено до сада, делимично опремљено	100%
	2.1.4. Број обука, семинара и тренинга које су похађали васпитачи, наставници и професори основних и средњих школа	20 бодова по наставнику на годишњем нивоу	30 бодова по наставнику на годишњем нивоу

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на унапређење система образовања у општини Бачка Паланка, кроз модернизацију и опремање образовних институција, образовање запослених у образовању, развој дуалног образовања, унрапређење мреже пружања подршке ученицима који су обухваћени инклузивним образовањем у основним и средњим школама и друго.

Мере које ће бити спроведене су информативно едукативне, институционално-управљачко-организационе и инвестиционе.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, и друго).

Израда пројектно-техничке документације за санацију, адаптацију и реконструкцију објеката образовања биће финансирана из буџета општине Бачка Паланка и средстава добијених по конкурсима покрајинских и републичких органа.

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине.

Период реализације: 2022-2030. година.

Носиоци реализације: запослени у образовним институцијама у сарадњи са општинским руководством и Општинском управом.

МЕРЕ:

Мера 2.1.1.	Развој инфраструктуре у области образовања, модернизација и опремање образовних установа
Мера 2.1.2.	Унапређење мреже подршке (помоћи) ученицима који похађају наставу по ИОП-1 и ИОП-2 (инклузивно образовање) у школама
Мера 2.1.3.	Редовно стручно усавршавање запослених у образовању
Мера 2.1.4	Израда Програма развоја образовања у општини Бачка Паланка

Приоритетни циљ 2.2. Унапређење социјалне и здравствене заштите и социјална инклузија

Приоритетни циљ 2.2. **Унапређење здравствене и социјалне заштите и социјална инклузија** До краја 2030. године значајно је унапређен квалитет живота становништва кроз јачање постојећих и увођење нових здравствених услуга До краја 2030. године значајно је унапређен квалитет живота становништва кроз јачање постојећих и увођење нових социјалних услуга	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
	2.2.1. Број здравствених установа које су реконструисане и опремљене, а од стране општине израђена ПТД	Н/А	100% са пројектно-техничком документацијом
	2.2.2. Број услуга социјалне заштите у надлежности ЈЛС које је увела и финансира локална самоуправа	4	7
	2.2.3. Број корисника услуга социјалне заштите у надлежности ЈЛС	ЦСР 584 Геронтолошки центар 115	ЦСР 30% (због старења становништва) Геронтолошки центар 120
	2.2.4. Удео корисника новчане социјалне помоћи у укупном броју становника	10,7% (2018.)	3,5% (ниво РС)

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на модернизацију система здравствене заштите у општини Бачка Паланка кроз набавку и модернизацију постојеће опреме и возила, реконструкцију постојећих здравствних установа и обуку здравственог особља.

Мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне и инвестиционе за израду пројектно-техничке документације са којом би се конкурисало за извођење радова на више нивое власти.

Носиоци реализације за здравство су: Општинска управа Бачка Паланка, Дом здравља Бачка Паланка.

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на модернизацију система социјалне заштите у Бачкој Палнаци кроз унапређење постојећих и успостављање нових услуга социјалне заштите, на унапређење положаја социјално угрожених група и на развој инфраструктуре у области социјалне заштите, модернизацију и опремање установа социјалне заштите.

Мере које ће бити спроведене су информативно едукативне, институционално

управљачко организационе и инвестиционе.

Носиоци реализације: Центар за социјални рад Бачка Паланка, Општинска управа Бачка Паланка, организације цивилног друштва.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Израда пројектно-техничке документације за санацију, адаптацију и реконструкцију објеката здравства биће финансирана из буџета општине Бачка Паланка и средстава добијених по конкурсима покрајинских и републичких органа.

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине.

Период реализације: 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 2.2.1.	Израда и спровођење Програма унапређења здравствене заштите на територији општине Бачка Паланка
Мера 2.2.2.	Развој инфраструктуре у области здравствне заштите, модернизација и опремање установа здравствене заштите
Мера 2.2.3.	Повећање професионалних компетенција запослених у области здравствене заштите и промоција здравља и здравих стилова живота
Мера 2.2.4.	Успостављање нових услуга социјалне заштите и повећање обима, капацитета и обухвата корисника постојећих услуга социјалне заштите
Мера 2.2.5.	Унапређење положаја особа са инвалидитетом кроз Програм за унапређење положаја ОСИ на територији општине Бачка Паланка
Мера 2.2.6.	Развој инфраструктуре у области социјалне заштите, модернизација и опремање установа социјалне заштите
Мера 2.2.7.	Израда Програма за унапређење положаја Рома и Ромкиња на територији општине Бачка Паланка

Приоритетни циљ 2.3. Развој културе и културних садржаја

Приоритетни циљ 2.3. **Развој културе и културних садржаја**	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
До краја 2030. године заштићено је локално културно наслеђе и створена је богатија	2.3.1. Број грађана који користе културне садржаје	15.000	30.000
	2.3.2. Број младих који користе едукативне и културне програме	2.000	5.000

културна понуда општине Бачка Паланка	2.3.3. Број фестивала и манифестација	17	30

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на модернизацију културе и културних садржаја у општини Бачка Паланка кроз унапређење постојећих и успостављање нових културних садржаја и на развој инфраструктуре у области културе. Мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне, институционално-управљачко-организационе и инвестиционе.

Носиоци реализације: Центар за културу/Културни центар Бачка Паланка, Општинска управа Бачка Паланка, организације цивилног друштва.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Израда пројектно-техничке документације за санацију, адаптацију и реконструкцију објеката здравства биће финансирана из буџета општине Бачка Паланка и средстава добијених по конкурсима покрајинских и републичких органа.

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине.

Период реализације: 2022-2030. година

МЕРЕ:

Мера 2.3.1.	Развој инфраструктуре у области културе, модернизација и опремање установа и објеката културе
Мера 2.3.2.	Ревитализација, културног наслеђа - спомен обележја на територији општине Бачка Паланка
Мера 2.3.3.	Организовање културних манифестација и повећање културних садржаја за поједине категорије становништва – деца, млади, старији

Приоритетни циљ 2.4. Развој спорта и рекреације

Приоритетни циљ 2.4. **Развој спорта и рекреације**	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
До краја 2030. године значајно су унапређени услови за бављење спортом на територији општине Бачка Паланка	2.4.1. Број изграђених спортских објеката и терена	2	5
	2.4.2. Број реконструисаних спортских објеката и терена	3	6

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на унапређење постојећих и успостављање нових спортских садржаја у Бачка Паланка кроз развој спортске инфраструктуре, организацију спортских догађаја и набавку спортске опреме и спортских реквизита.

Мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне, институционално-управљачко-организационе и инвестиционе.

Носиоци реализације: Општинска управа Бачка Паланка, Спортски центар Тиквара Бачка Паланка, организације цивилног друштва и спортска удружења.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Израда пројектно-техничке документације за санацију, адаптацију и реконструкцију објеката здравства биће финансирана из буџета општине Бачка Паланка и средстава добијених по конкурсима покрајинских и републичких органа.

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине.

Период реализације: 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 2.4.1.	Развој спортске инфраструктуре намењене деци и омладини, спортистима, рекреативцима, спортско-рекреативном туризму у општини Бачка Паланка
Мера 2.4.2.	Израда и спровођење Програма развоја спорта у општини Бачка Паланка
Мера 2.4.3.	Организовање спортских догађаја и реализација програма који популаришу и чине спорт доступним деци и омладини, женама, особама са инвалидитетом
Мера 2.4.4.	Набавка савремене и стандардизоване спортске опреме у јавним установама и институцијама намењеним правилном и здравом развоју

Приоритетни циљ 2.5. Развој и унапређење омладинске политике, волонтеризам и активизам код младих

Приоритетни циљ 2.5.	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
Развој и унапређење омладинске политике, волонтеризам и активизам код младих	2.5.1. Број омладинских акција и пројеката	10	20
До краја 2030. године унапређено је неформално	2.5.2. Број обука и едукација младих	6 годишње	12 годишње

образовање и развијен је волонтеризам и активизам	2.5.3. Број активних волонтера/волонтерки	10	30

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на унапређење положаја младих у општини Бачка Паланка кроз запошљавање младих, оснаживање младих да учествују у процесу доношења општинских одлука, промоцију волентеризма, итд. Мере које ће бити спроведене су информативно едукативне и институционално-управљачко-организационе.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Оштине.

Носиоци реализације: Општинска управа Бачка Паланка, Канцеларија за младе и омладинске организације.

Период реализације: 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 2.5.1.	Оснаживање младих кроз стицање знања, вештина и ставова (компетенција) за активизам и за разумевање проблема
Мера 2.5.2.	Веће запошљавање младих кроз изградњу капацитета, стицање нових знања из релевантних области кроз преквалификацију
Мера 2.5.3.	Организовање омладинских клубова као простора за све млади који у њему могу пронаћи различите садржаје, простор за себе и своје идеје
Мера 2.5.4.	Подршка развоју и унапређењу Канцеларије за младе

Приоритетни циљ 2.6. Унапређење механизама за подршку цивилном сектору

Приоритетни циљ 2.6. **Унапређење механизама за подршку цивилном сектору** До краја 2030. године унапређени су услови за рад и активности организација цивилног друштва	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
	2.6.1. Број припремљених пројеката од стране локалних ОЦД	262	300
	2.6.2. Број одобрених пројеката које су припремиле локалне ОЦД	183	200

	2.6.3. Број припремљених пројеката из области родне равноправности	1	3

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на унапређење невладиног сектора (цивилног сектора) кроз едукацију, учешће у процесу доношења општинских одлука, активности које су усмерене на родну равноправност, итд.

Мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине.

Период реализације: 2022-2030. година.

Носиоци реализације: Општиснка управа Бачка Паланка и организације цивилног друштва из Бачка Паланка.

МЕРЕ:

Мере 2.6.1.	Припрема и спровођење едукативних активности за ОЦД и неформалних група ЛАП за ОЦД
Мере 2.6.2.	Припрема и спровођење активности које доприносе активном учешћу грађана у процесу доношења одлука и промоцији волонтеризма – кроз редовне конкурсе
Мере 2.6.3.	Припрема и спровођење активности и пројеката из области родне равноправности, а из ЛАП родне равноправности

Развојни правац 3. Развој економије

Стратешки циљ:

До краја 2030. године припремити сву неопходну просторно-планску и пројектно-техничку документацију за развој и опремање радних и индустријских зона, унапредити сарадњу са локалном пословном заједницом, поспешити постојећу пољопривредну производњу и обогатити и развити локалну туристичку понуду.

Допринос Циљевима одржвог развоја УН – Агенда 2030

Циљ 2. Свет без глади

Подциљ 2.3. До 2030. године удвостручити пољопривредну продуктивност и приходе

малих произвођача хране, посебно жена, староседилачких народа, породичних пољопривредника, сточара и рибара, укључујући сигуран и једнак приступ земљи, другим производним ресурсима и улагањима, знањем, финансијским услугама, тржишту и могућности додавања вредности и запошљавања. **Подциљ 2.4.** До 2030. године обезбедити одрживе системе производње хране и применити еластичне пољопривредне праксе које повећавају продуктивност и производњу, које помажу у одржавању екосистема, које јачају капацитет за прилагођавање климатским променама, екстремним временским условима, сушама, поплавама и другим катастрофама и прогресивно побољшавају земљу и квалитет земљишта. **Циљ 8.** Достојанствени рад и економски раст **Подциљ 8.2**. Постићи веће нивое економске продуктивности кроз диверзификацију, технолошку надоградњу и иновације, укључујући фокусирање на секторе високе додане вредности и радно интензивне секторе. **Подциљ 8.3**. Промовисати развојно оријентисану политику која подржава продуктивне активности, достојно отварање нових радних места, предузетништво, креативност и иновације и подстиче формализацију и раст микро, малих и средњих предузећа, укључујући приступ финансијским услугама **Подциљ 8.5.** До 2030. године постићи потпуно и продуктивно запослење и пристојан рад за све жене и мушкарце, укључујући младе и особе са инвалидитетом, и једнаку плату за рад једнаке вредности **Подциљ: 8.9.** До 2030. године осмислити и спровести политике за промоцију одрживог туризма који ствара радна места и промовише локалну културу и производе **Циљ 9**. Индустрија, иновације и инфраструктура **Подциљ 9.1.** Развити квалитетну, поуздану, одрживу и отпорну инфраструктуру, укључујући регионалну и прекограничну инфраструктуру, за подршку економском развоју и људском благостању, са фокусом на приступачан и једнак приступ за све.

SWOT анализа

SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) анализа представља анализу екстерних (снаге и слабости) и интерних (шансе и претње) фактора. Ова анализа представља основу за стратешко планирање, односно дефинисање будућих циљева, пројеката и мера.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
• Повољан географски положај; близина великих градова; обилни водни ресурси • Лак приступ земљама ЕУ • Добра повезаност свих насељених	• Неопремљеност индустријских зона комуналном инфраструктуром • Ниска предузетничка клима • Буџетска средства су недовољна за инвестирање

места • Присутни бројни велики привредни субјекти • Терирорија је воденим путем повезана са светским воденим путевима, канал Д-Т-Д • Изузетно висок квалитет обрадивог пољопривредног земљишта • Веома богата археолошка налазишта • Велике површине индустријских зона • Богата традиција и мултинационалност • Реализација инвестиција у различитим областима • Висока стопа запослености • Погодни услови живота јер је степен развијености изнад републичког просека • Уходани ланци снабдевања и трговине • Високо учешће пољопривредног земљишта (ПЗ) у укупној површини Општине • Велике површине КПЗ у поседу породичних пољопривредних газдинстава (ППГ)	• Недостатак кадрова због одласка у иностранство или веће градове • Низак природни прираштај • Непостојање организованог тела које би се бавило унапређењем трговине на локалу али и на иностраним тржиштима • Недовољно имплементираних стандарда који би омогућили продор на ино тржишта • Неповољна структура газдинстава према величини КПЗ • Одсуство примене одрживих технологија управљања земљиштем • Смањење броја предузећа у сектору пољопривредне производње • Уситњеност поседа ППГ
ШАНСЕ	**ПРЕТЊЕ**
• Дунавска стратегија - могућност прекограничне сарадње • Производња органских производа • Туризам, лов, риболов, транспортни туризам • Велика потражња органских производа у градовима, могућност стварања рурално – урбаних веза • Доступност финансијских средстава и из других извора: виши нивои власти, ЕУ фондови, фондови за	• Смањење наталитета • Приступање ЕУ представља још веће могућности за одлив становништва • Високи стандарди ЕУ у погледу заштите животне средине • Велики проценат неквалификоване радне снаге • Просечна старост запослених • Супституција локалних производа са јефтинијим производима из околине

прекограничну сарадњу • Могућност формирања приоритетних пројеката у зависности од расположивих финансијских средстава • Квалификована и образована радна снага • Близина тржишта већих градова, могућност коршћења свих видова транспорта (копненог и водног) • Постоје природни услови за повећање производње	• Климатске промене и појава елементарних непогода • Смањивање КПЗ услед промене намене коришћења земљишта • Висока пореска оптерећења за правна лица • Одсуство системске реакције на претње по земљиште на свим нивоима • Високи захтеви потрошача у погледу бренда, квалитета и паковања производа • Појава накупаца • Недовољано младих управника газдинстава • Раст цена енергента на светском тржишту • Јака иностранa конкуренција • Све оштрији прописи у вези безбедности хране

Приоритетни циљ 3.1. Планирање, пројектовање и изградња савремених инфраструктурних мрежа и објеката

Приоритетни циљ 3.1. **Планирање, пројектовање и изградња савремених инфраструктурних мрежа и објеката** До краја 2030. године припремљена је сва неопходна просторно–планска и пројектно-техничка документација и реконструисана/изграђена неопходна инфраструктура у радним зонама	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
	3.1.1. Број припремљених просторно-планских докумената (ПП, ПГР, ПДР)	42	62
	3.1.2. Број припремљене пројектно-техничке документације	30	60
	3.1.3. Број незапослених	2021. г. 4.361	2.000

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на израду урбанистичких планова и урбанистичко-техничких докумената, пројектно-техничке документације за изградњу и реконструкцију комуналних објеката у индустријским зонама.

Мере које ће бити спроведене су инвестиционе.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне

организације, итд). Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине. Период реализације: 2022-2030. година. Носиоци реализације: Општинска управа Општине Бачка Паланка са свим својим организационим јединицама.

МЕРЕ:

3.1.1.	Израда урбанистичких планова и урбанистичко техничких пројеката за недостајуће Индустријске/Пословне зоне
3.1.2.	Израда пројектно-техничке документације за реконструкцију комуналних објеката и за изградњу и реконструкцију комуналне инфратсруктуре
3.1.3.	Израда пројектно-техничке документације и изградња трафо станице у новој индустријској зони
3.1.4.	Израда пројектно-техничке документације за реконструкцију водоводне мреже
3.1.5.	Израда пројекто-техничке документације за инфраструктурне објекте од значаја за локални развој општине Бачка Паланка
3.1.6.	Документација за успостављање привредног-трговинског центра/луке на обали Дунава

Приоритетни циљ 3.2. Привлачење и подстицај развоја инвестиција

Приоритетни циљ 3.2. **Привлачење и подстицај развоја инвестиција** До краја 2030. године унапређен привредни амбијент општине Бачка Паланка заједно са промоцијом стварање повољне пословне климе	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
	3.2.1. Број регистрованих привредних субјеката	2.258	Повећање за 5%
	3.2.2. Број примљених писма о намерама за улагање	0	5

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на промоцију општинских инвестиционих потенцијала у области производне индустрије, туризма, пољопривреде, итд.

Мере које ће бити спроведене су подстицајне, инвестиционе и информативно-едукативне.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине. Период реализације: 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 3.2.1.	Успостављање индустријске зоне и опремање
Мера 3.2.2.	Формирање слободне царинске зоне
Мера 3.2.3.	Попис пословне имовине и развој ГИС система
Мера 3.2.4.	Промоција и представљање општине Бачка Паланка за повољно инвестиционо улагање

Приоритетни циљ 3.3. Успостављање механизама за подршку повољном пословном амбијенту

Приоритетни циљ 3.3. **Успостављање механизама за подршку повољном пословном амбијенту** До краја 2030. године унапређен је привредни амбијент у Општини и унапређен је јавно-приватни дијалог	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
	3.3.1. Број регистрованих привредних субјеката	2.258	Повећање за 5%
	3.3.2. Број заједничких пројеката и иницијатива које су спроведене у сарадњи приватног и јавног сектора	0	15

Опис мера:

Мере које ће бити спроведене су подстицајне, инвестиционе и информативно едукативне.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Носиоци реализације: Одељење за локални економски развој, Удружење предузетника и Уније послодаваца Бачке Паланка, Национална служба за запошљавање, Регионална развојна агенција Бачка и Општинска управа Бачка Паланка.

Период реализације: 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 3.3.1.	Успостављање базе података пословних субјеката
Мера 3.3.2.	Израда Програма локалног економског развоја и спровођење мера: Привлачење инвеститора – регионалне инвестиционе помоћи и мере Де

	минимис помоћи
Мера 3.3.3.	Јачање капацитета ЛЕР у циљу ставрања одрживог пословног амбијента
Мера 3.3.4.	Јачање капацитета ЛЕР у циљу стварања одрживог пословног амбијента
Мера 3.3.5.	Спровођење програма ЛЕР за одрживо запошљавање
Мера 3.3.6.	Промоција и представљање општине Бачка Паланка са повољним пословним окружењем
Мера 3.3.7.	Унапређење положаја незапослених лица кроз подршку мерама активне политике запошљавања у сарадњи са НСЗ
Мера 3.3.8.	Јачање капацитета Удружења предузетника и Уније послодаваца Бачке Паланке

Приоритетни циљ 3.4. Развој и унапређење саобраћајне инфраструктуре

Приоритетни циљ 3.4. **Развој и унапређење саобраћајне инфраструктуре** До краја 2030. године изграђена је нова и реконструисана постојећа саобраћајна инфраструктура	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
	3.4.1. Број километара реконструисане саобраћајне инфраструктуре	7	14
	3.4.2. Број километара изграђене саобраћајне инфраструктуре	372	390
	3.4.3. Број регулисаног мирујућег саобраћаја	1.222	1.345

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на повећање квалитета локалне путне мреже и повећање мобилности грађана.

Мере које ће бити спроведене спадају у групу инвестиционих мера.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине.

Период реализације: 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 3.4.1.	Развијена , изграђена и реконструисана саобраћајна инфраструктура
Мера 3.4.2.	Уређење пешачке зоне
Мера 3.4.3.	Уређење слободног и безбедног кретања становништва кроз уређене пешачке зоне, тротоаре
Мера 3.4.4.	Регулисање мирујућег саобраћаја
Мера 3.4.5.	Ревитализација локалних путева у насељеним местима
Мера 3.4.6.	Израда техничке документације за унапређење безбедности учесника у саобраћају

Приоритетни циљ 3.5. Развој пољопривреде и рурални развој

Приоритетни циљ 3.5. **Успостављање механизама за подршку развоју пољопривреде и руралном развоју** До краја 2030. године унапређен развој свих сектора пољопривредне производње и бољи пласман пољопривредних производа	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
	3.5.1. Број пољопривредних газдинстава која користе Општинске субвенције	0	30
	3.5.2. Број пољопривредних газдинстава који у току године користе више од 300.000,00 динара општинских субвенција	0	20
	3.5.3. Површина окончане комасација	85%	100%
	3.5.4. Уведени стандарди производа	Занемарљив број	Најмање 50%
	3.5.5. Просечна величине поседа пољопривредних газдинстава	9 ха	20%
	3.5.6. Укупна површина под наводњавањем	3.413 ха	30%

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на развој пољопривреде и рурални развој кроз нове инвестиције и брендирање пољопривредних производа са територије општине Бачка Паланка.

Мере које ће бити спроведене су подстицајне, инвестиционе и информативно-

едукативне. Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд). Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине. Носиоци реализације: Организациона јединица за пољопривреду Општинске управе Бачка Паланкан, Национална служба за запошљавање, Регионална развојна агенција Бачка и Општинска управа Бачка Паланка. Период реализације: 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 3.5.1.	Израда и реализација Програма пољопривреде и руралног развоја
Мера 3.5.2.	Стварање услова за развој и унапређење органске и интегралне пољопривредне производње
Мера 3.5.3.	Континуирана едукација и информисање пољопривредних произвођача о заштити биља, о стандардима и прописима у производњи здраве и органске хране, о ЕУ стандардима и регулативама у пољопривредној производњи и производњи хране
Мера 3.5.4.	Диверзификација руралне економије и унапређење квалитета живота у руралним подручјима
Мера 3.5.5.	Унапређење пласмана пољопривредних производа
Мера 3.5.6.	Подстицање успостављања система за наводњавање пољопривредних површина
Мера 3.5.7.	Брендирање и промоција пољопривредних и прехрамбених производа са територије општине Бачка Паланка
Мера 3.5.8.	Посете пољопривредним сајмовима и манифестацијама у Републици Србији и иностранству

Приоритетни циљ 3.6. Развој туризма

Приоритетни циљ 3.6.	**Индикатори**	**Почетна вредност**	**Циљана вредност 2030.**
Развој туризма До краја 2030. године унапредити	3.6.1. Износ прихода од туризма на годишњем нивоу, од боравишне таксе	2020. 280.550 дин. 2021. 373.300 дин.	Повећање за 15%

лону туристичку понуду и унапредити услове за развој руралног туризма	3.6.2. Број туриста и број ноћења	2019. 4.517 (2.180 дом., 2.337 стр.) 2020. г. 2.000 (1.398 дом., 602 стр.) Бр. ноћења 2019. 11.237 (5.721 дом., 5.516 стр.) 2020. 5.137 (3.650 дом., 1.507 стр.)	20.000
	3.6.3. Број запослених у сектору Услуге смештаја и исхране	391	Повећање за 15% - 20%

Опис мера:

Мере које су планиране да се спроведу у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на развој туризма у ошптини Бачка Паланка кроз нове инвестиције и промоцију туристичких потенцијала општине Бачка Паланка.

Мере које ће бити спроведене су подстицајне, инвестиционе и информативно-едукативне.

Предвиђене мере ће бити финансиране из општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд). Одређене постављење мере могу бити финансиране и кроз ЈПП.

Општинска управа Бачка Паланка сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет Општине.

Мере ће реализовати Центар за развој спорта и туризма Бачка Паланка и Општинска управа Бачка Паланка.

Период реализације: 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 3.6.1.	Израда Програма за развој туризма 2022-2025. година
Мера 3.6.2.	Изградња путне инфраструктуре у циљу развоја туризма
Мера 3.6.3.	Унапређење капацитета запослених у туризму
Мера 3.6.4.	Промоција туристичких потенцијала
Мера 3.6.5.	Израда и постављање недостајуће туристичке сигнализације на главним путевима
Мера 3.6.6.	Адаптација и реконструкција туристичких објеката и изградња туристичких објеката, као и подршка етно смештајним капацитетима
Мера 3.6.7.	Уређење и чишћење водног простора Тиквара и допуна садржаја за унапређење туризма

5. Институционални оквир за спровођење плана развоја општине Бачка Паланка

Општина Бачка Паланка ће кроз дефинисан механизам улога и одговорности, вршити праћење спровођења и реализације усвојеног Плана развоја општине, а о резултатима овог процеса биће припремани посебни извештаји. Одговорност за реализацију и спровођење програма и пројеката и достизање постављених индикатора имају Општинска управа, односно надлежна одељења и службе. Општина ће у сам процес спровођења и реализације усвојеног Плана развоја укључити и друге актере.

Наведени процес састоји се од три следљиве активности, а то су:

- праћење
- вредновање
- извештавање.

Одговорна тела за спровођење горе наведених активности су:

- Општинско веће
- Општинска управа
- Комисија за праћење спровођења Плана развоја општине Бачка Паланка 2022-2030. година

Комисију за праћење спровођења Плана развоја општине решењем ће именовати председник општине Бачка Паланка, а чиниће је представници Општинске управе, јавних предузећа, представници привреде и НВО. Комисија за спровођење Плана развоја општине састајаће се на сваких шест (6) месеци, уз обавезу и чешћег састајања, према одлуци председника.

Праћење (мониторинг) реализације програма и пројеката дефинисаних Планом развоја општине је систем прикупљања и обраде података у вези са реализацијом појединих активности у оквиру сваког програма. Сврха прикупљања и обраде података је упоређивање постигнутих резултата у оквиру сваког од програма и пројеката, у односу на планиране резултате.

Праћење се врши континуирано, а за то се користе унапред дефинисани и припремљени обрасци, прихватљиви за подносиоца процеса праћења, и базе података које је потребно ажурирати у складу са доступним подацима званичне статистике (секундарни подаци).

Поред секундарних података из званичне статистике, прикупљаће се и примарни подаци, а одговорност за наведену активност имају руководиоци одељења општинске управе, у складу са надлежностима за конкретне податке. Прикупљени подаци се уносе у претходно припремљене обрасце (базе), а одељења самостално могу одлучити о начину прикупљања података (интервју, упитник, анкета и сл), као и о форми образца (базе).

Посебно је значајно водити рачуна о јасном дефинисању улога и одговорности у делу прикупљања података, где ће овај посао бити дефинисан као системска активност, а не као једнократни задатак.

Извештавање је активност која се спроводи након завршетка активности прикупљања података, а подразумева припрему шестомесечног и годишњег извештаја о спровођењу Плана развоја општине, у оквиру поступка прописаном за израду извештаја о спровођењу средњорочног плана.

Општина Бачка Паланка, као обвезник средњорочног планирања, у обавези је да прати и анализира напредак у остварењу циљева из средњорочног плана и резултате спроведених мера и активности (на основу остварених вредности показатеља учинка и утрошених средстава). На основу ове анализе обвезници средњорочног планирања до 15. марта текуће године израђују годишњи извештај о спровођењу средњорочног плана и годишњи извештај о учинку програмског буџета за претходну фискалну годину.

Поред годишњег извештаја, Општинско веће, истеком сваке треће календарске године од доношења Плана развоја, утврђује предлог извештаја о учинцима спровођења плана развоја, који подноси на усвајање Скупштини општине, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока. Годишњи извештај о спровођењу Плана развоја општине и Извештај о учинцима спровођења, се објављује на интернет страници општине, најкасније 15 дана од дана усвајања. Након усвајања извештаја о учинцима, Општинско веће и Скупштина општине могу утврдити потребу спровођења ревизије Плана развоја, на основу чега се приступа изради предлога измена и допуна плана развоја. План развоја општине мења се и допуњује у процедури прописаној за његово усвајање.